

Specifika účetní závěrky subjektů poskytujících služby pojištění a zajištění

Bakalářská práce

Studijní program: B6208 – Ekonomika a management
Studijní obor: 6208R175 – Ekonomika a management služeb - Finanční a pojišťovací služby
Autor práce: **Adéla Franzová**
Vedoucí práce: Ing. Olga Malíková, Ph.D.

Zadání bakalářské práce

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Adéla Franzová**
Osobní číslo: **E16000481**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **B6208R175 – Ekonomika a management služeb – Finanční a pojišťovací služby**
Zadávající katedra: **katedra financí a účetnictví**
Vedoucí práce: **Ing. Olga Malíková, Ph.D**
Konzultant práce: **Ing. Eva Mikešová, MBA**
Broker consulting, a. s., ředitel obchodního místa OK POINT

Název práce: **Specifika účetní závěrky subjektů poskytujících služby pojištění a zajištění**

Zásady pro vypracování:

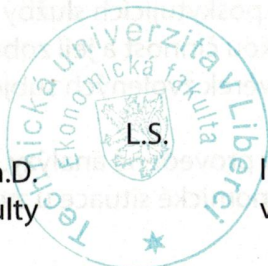
1. Teoretická východiska k tématu - zásady a principy při sestavování účetní závěrky, vymezení vybraných položek účetní závěrky subjektů poskytujících pojištění a zajištění.
2. Charakteristika zvolených subjektů poskytujících služby pojištění, shrnutí rozdílných faktorů ovlivňujících jejich ekonomickou činnost a její zobrazení v účetní závěrce.
3. Třídění dat získaných z účetních závěrek zvolených subjektů poskytujících pojištění, výpočty vybraných ukazatelů.
4. Zhodnocení výsledků dosažených z provedené analýzy.
5. Formulace závěrů, zhodnocení ekonomické situace u zvolených subjektů.

Seznam odborné literatury:

- BOKŠOVÁ, Jiřina. 2010. *Účetnictví komerčních pojišťoven - specifika v ČR*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7357-521-2.
- PILÁTOVÁ, Jana. 2017. *Zákon o účetnictví 2017: s komentářem*. 2. vyd. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-271-0430-7.
- VÁVROVÁ, Eva. 2014. *Finanční řízení komerčních pojišťoven*. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-247-4662-3.
- ČESKO. 2002. Vyhláška č. 502/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou pojišťovny. *Sbírka zákonů České republiky*.
- ČESKO. 2009. Zákon č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví. *Sbírka zákonů České republiky*.
- ITTELSON, Thomas R. 2009. *Financial statements: a step-by-step guide to understanding and creating financial reports*. 2nd ed. Franklin Lakes, New Jersey: Career Press. ISBN 978-1-601-63023-0.
- PROQUEST. 2018. *Databáze článků ProQuest* [online]. Ann Arbor, MI, USA: ProQuest. [cit. 2018-09-30]. Dostupné z: <http://knihovna.tul.cz/>

Rozsah práce: min. 30 normostran
Forma zpracování: tištěná / elektronická
Datum zadání práce: 1. října 2018
Datum odevzdání práce: 31. srpna 2020

prof. Ing. Miroslav Žižka, Ph.D.
děkan Ekonomické fakulty

Ing. Martina Černíková, Ph.D.
vedoucí katedry

Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Současně čestně prohlašuji, že texty tištěné verze práce a elektronické verze práce vložené do IS STAG se shodují.

18. 4. 2019

Adéla Franzová

Anotace

Bakalářská práce se zaměřuje na specifika účetní závěrky subjektů poskytující pojišťovací a zajišťovací služby. Konkrétně na komerční pojišťovnu, zajišťovnu a makléřskou společnost. Jednotlivé kapitoly v teoretické části bakalářské práce jsou zaměřeny na účetní závěrku, její specifika v oblasti pojišťovnictví a zajišťovnictví, obsah, zveřejnění účetní závěrky, účetní výkazy pojišťoven a charakteristiku jednotlivých specifických položek rozvahy těchto subjektů. Největší pozornost je věnována investicím a technickým rezervám neboli volným finančním prostředkům a fondům. Analýza vybraných ukazatelů společností Kooperativa, a.s. Vienna Insurance Group, VIG RE zajišťovna, a.s. a makléřské společnosti RESPECT, a.s je provedena z veřejně dostupných informací zveřejněných ve výročních zprávách za roky 2013 až 2017.

Klíčová slova

Účetní závěrka, pojišťovnictví, zajišťovna, komerční pojišťovna, pojišťovací makléři, účetní výkazy, investice, rezervy.

Annotation

Financial reporting and its specifics of subjects providing insurance and reinsurance services

The bachelor thesis focuses on the specifics of the financial reporting of subjects providing insurance and reinsurance services. Specifically the commercial insurance company, reinsurance company and brokerage company. The individual chapters of the theoretical part of the bachelor thesis are focused on the financial statements, its specifics in insurance and reinsurance, content, the publication of the financial statements, the financial statements of insurance companies and the characteristics of the specific items of the balance sheet of these types of subject. Attention is paid to investments and technical provisions. The analysis of selected indicators of Kooperativa, a.s. Vienna Insurance Group, VIG RE Reinsurance, a.s. and the brokerage company RESPECT, a.s. is made by publicly available information published in the annual reports for the years 2013 to 2017.

Key Words

Financial report, insurance, reinsurance company, commercial insurance company, insurance brokers, financial statements, investments, provisions.

Obsah

Seznam použitých zkratk	9
Seznam tabulek	10
Úvod	11
1 Úvod do problematiky	12
1.1 Regulace účetní závěrky pojišťoven a zajišťoven podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví	13
1.2 Regulace účetnictví pojišťoven podle vyhlášek a českých účetních standardů	14
1.3 Vymezení pojmů v pojišťovnictví	15
2 Účetní závěrka	17
2.1 Účetní závěrka pojišťoven	18
2.2 Rozvaha	19
2.2.1 Obsahové vymezení některých položek rozvahy pojišťoven - aktiva	20
2.2.2 Obsahové vymezení některých položek rozvahy pojišťoven - pasiva	21
2.3 Výkaz zisku a ztráty	23
2.4 Přehled o změnách vlastního kapitálu	25
2.5 Příloha	25
3 Informační povinnost pojišťoven a zajišťoven	27
3.1 Česká národní banka jako dohledový orgán	28
3.1.1 Dohledová činnost ČNB	28
4 Charakteristika vybraných subjektů	30
4.1 Kooperativa pojišťovna, a.s. Vienna Insurance Group	30
4.1.1 Investice a rezervy Kooperativa	31
4.2 VIG RE zajišťovna, a.s.	33
4.2.1 Investice VIGRE	34
4.2.2 Rezervy VIGRE	35
4.3 RESPECT, a.s.	36
4.3.1 Finanční umístění RESPECT	37
4.3.2 Rezervy RESPECT	37
5 Komparativní technická analýza vybraných položek účetních závěrek u zvolených subjektů	39
5.1 Ukazatele rentability	39
5.2 Podíl investic na celkových aktivech	41
5.3 Podíl investic na technických rezervách	42

5.4	Podíl investic na technických rezervách společně s vlastním kapitálem	43
5.5	Podíl technických rezerv k vlastnímu kapitálu.....	43
5.6	Podíl technických rezerv k vlastnímu kapitálu společně s technickými rezervami..	44
	Závěr.....	46
	Seznam citované literatury	48
	Seznam příloh	50
Příloha A	Vybrané položky rozvahy KOOP za rok 2017.....	51
Příloha B	Rozvaha VIGRE za rok 2017	53
Příloha C	Rozvaha RESPECT za rok 2017	54
Příloha D	Vybrané položky rozvahy KOOP a VIGRE 2013 - 2016.....	57

Seznam použitých zkratk

CP	cenný papír
ČNB	Česká národní banka
I	investice
IFRS	mezinárodní standardy účetního výkaznictví, anglicky International Financial Reporting Standarts
KOOP	Kooperativa pojišťovna, a.s. Vienna Insurance Group
RESPECT	RESPECT, a. s., makléřská společnost
ROA	ukazatel rentability celkového vloženého kapitálu
ROE	ukazatel rentability vlastního kapitálu
TR	technické rezervy
ÚJ	účetní jednotka
V500	prováděcí vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, kterou jsou podnikateli
V502	prováděcí vyhláška č. 502/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, kterou jsou pojišťovny
VIGRE	VIG RE zajišťovna, a.s.
VK	vlastní kapitál
VZZ	výkaz zisku a ztráty
Z563	zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví
Z277	zákon č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví

Pozn.: V seznamu nejsou uvedeny zkratky a symboly všeobecně známé, nebo používané v textu jen ojedinele.

Seznam tabulek

Tabulka 1: Obecná struktura rozvahy komerčních pojišťoven	20
Tabulka 2: Obecná struktura nákladů a výnosů pojišťoven	23
Tabulka 3: Výkaz zisku a ztráty pojišťovny	24
Tabulka 4: Ukazatel rentability ROA.....	40
Tabulka 5: Ukazatel rentability ROE	41
Tabulka 6: Podíl investic na celkových aktivech vybraných subjektů.....	41
Tabulka 7: Podíl investic na technických rezervách vybraných subjektů.....	42
Tabulka 8: Podíl investic na technických rezervách a vlastním kapitálu.....	43
Tabulka 9: Podíl technických rezerv k vlastnímu kapitálu vybraných subjektů.....	44
Tabulka 10: Podíl TR k vlastnímu kapitálu a technickým rezervám	44

Úvod

Oblast pojišťovnictví patří k jedním z nejvíce regulovaných odvětví služeb nejen na českém trhu, ale i ve světě. Subjekty poskytující činnosti pojištění a zajištění proto musí vést účetnictví a sestavovat účetní závěrku podle zákonů, vyhlášek, českých účetních standardů či vnitropodnikových směrnic. Pojišťovny a zajišťovny podléhají dohledu České národní banky a jejich účetní závěrka se odlišuje od jiných podnikatelských subjektů.

Hlavním cílem bakalářské práce je zhodnotit finanční prosperitu zvolených subjektů poskytujících služby pojištění a zajištění. K dosažení zvoleného cíle poslouží komparativní technická analýza vybraných položek z účetních závěrek zvolených subjektů. Vybranými subjekty jsou Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group, VIG RE zajišťovna, a.s. a makléřská společnost RESPECT, a.s. Značná část pozornosti je věnována investicím a technickým rezervám, které patří mezi významné položky majetku a zdrojům jejich krytí u tohoto typu subjektů.

Bakalářská práce s názvem *Specifika účetní závěrky subjektů poskytujících služby pojištění a zajištění* je rozdělena do dvou částí. První část, tedy teoretická se zaměřuje na rešerši odborné literatury z témat pojištění, zajištění nebo účetní závěrky subjektů působících v tomto odvětví, aby podala veškeré důležité informace pro porozumnění daného tématu. Důležitým faktorem a dílčím cílem je charakterizovat účetní závěrku včetně jejího obsahu, dále účetní výkazy včetně popisu jich samotných a vybraných položek u subjektů poskytujících služby pojištění a zajištění a na základě syntézy poznatků vyhodnotit rozdíly od jiných podnikatelských subjektů. Praktická část bakalářské práce se zaměří konkrétně na investice a na technické rezervy, především proto, že jde o významné položky, které charakterizují činnost pojišťoven a zajišťoven. Na základě dedukce, syntézy poznatků a prvků finanční analýzy vyhodnotí finanční prosperitu.

1 Úvod do problematiky

Tato kapitola nejprve nastiňuje historický vývoj pojišťovnictví a samotný vliv pojišťovnictví na ekonomiku ekonomických subjektů. Uvádí právní předpisy upravující účetní výkaznictví v České republice i konkrétní vyhlášky vztahující se na subjekty poskytující pojišťovací a zajišťovací činnost. Také popisuje teoretické pojmy k objasnění tématu.

Počátky pojišťovnictví se datují k čtvrtému století před n. l. a aplikují se v první řadě v námořní dopravě. Námořníci neboli obchodníci mezi sebou uzavírali dohody, které obsahovaly informace o společné úhradě škody. V té době pojištění splývalo s charitativní činností a nedocházelo k oddělování pojistníka a pojistitele. V České republice je historie pojišťovnictví doložena od roku 1699, kdy došlo k návrhu zavedení povinného požárního pojištění budov. Výrazy „pojištění“ a „zajištění“ se začaly používat v 18. a 19. století. (Bokšová, 2010)

V současné době je oblast pojišťovnictví specifická velkou konkurencí na pojistných trzích. Pojišťovny si zakládají na dobrém jménu a snaží se o co možná nejvyšší počet klientů. Ekonomický vývoj, vývoj na finančních trzích, změny cen pojistných produktů nebo státní reformy ovlivňují celkový vývoj pojistných trhů (Bokšová, 2010). Pojistný trh je složen z oblasti neživotního a životního pojištění. Hodnota trhu je vyjádřena hrubým příjmem z pojistného. (Newstex, 2015)

Pojišťovnictví aktivně zasahuje do všech odvětví a do hospodaření ekonomických subjektů, proto se považuje za jedno z významných a dynamicky se rozvíjejících tržních odvětví ekonomiky. Podporuje ekonomickou stabilitu ekonomiky aktivitami spočívajícími v poskytování pojistné ochrany, pomáhají při obnově zničeného majetku a majetku poškozeného. Významným faktorem pro ekonomiku je také akumulace velkého objemu peněžních prostředků, které inkasují v podobě pojistného od klientů.

Oblast pojišťovnictví a zajištění má svoje specifická pravidla a podmínky pro své fungování na trhu, čímž se odlišuje od jiných odvětví nebo oborů v rámci tržní ekonomiky. Zahrnuje všechny pojistitele, zajišťovatele, pojišťovací zprostředkovatele a asociace nebo komory těchto subjektů (Vávrová, 2014). Tuto oblast reguluje zákon č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví,

který nově doplňuje zákon č. 170/2018 Sb., o distribuci pojištění a zajištění, na kterém se usnesl parlament České republiky dne 26. července 2018. Tento zákon obsahuje příslušné předpisy Evropské unie a upravuje činnost osob oprávněných zprostředkovávat pojištění a zajištění, včetně činností těchto osob v zahraničí. Dále zpracovává práva a povinnosti při distribuci pojištění nebo zajištění a působnost správních orgánů v oblasti distribuce pojištění nebo zajištění. (ČNB, 2018)

1.1 Regulace účetní závěrky pojišťoven a zajišťoven podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví

Subjekty poskytující služby pojištění či zajištění patří k jedněm z nejvíce regulovaných účetních jednotek, a to jak na národní, tak nadnárodní úrovni. V rámci nadnárodní regulace vydává Rada Evropského společenství směrnice, které regulují jak odvětví pojišťovnictví v rámci Evropské unie, tak účetní výkaznictví subjektů působících v oblasti Evropského hospodářského prostoru.

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví (dále jen Z563) spadá do národní regulace též odvětví pojišťovnictví. Účetní jednotkou jsou dle Z563 subjekty, které povinně vedou účetnictví a zachycují veškerou hospodářskou činnost účetní jednotky. (Bokšová, 2010)

Pojišťovny, zajišťovny a zdravotní pojišťovny jsou podle Z563 považovány za subjekty veřejného zájmu. Povinně musí nechat účetní závěrku ověřit auditorem a následně vyhotovit výroční zprávu, jejímž cílem je uceleně a komplexně informovat o vývoji výkonnosti a hospodářském postavení těchto účetních jednotek. (Česko, 1991)

V České republice se za subjekty veřejného zájmu považují i ty účetní jednotky, které jsou penzijními společnostmi podle zákona upravujícího důchodové či doplňkové penzijní spoření a zdravotní pojišťovny. (Pilátová, 2017)

Z563 je nejvyšší právní předpis upravující účetnictví v České republice a v souladu s právem Evropské Unie stanovuje rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost nebo podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby ministerstva financí, které zabezpečuje tzv. účetnictví státu. (Šteker, Otrusínová, 2016)

Mimo Z563 vydala Česká republika prováděcí vyhlášky vztahující se k tomuto zákonu, které podrobněji vymezují další pojmy. Účetní jednotky musí dle Z563 účtovat hospodářské operace podvojnými zápisy, v tom období, se kterými věcně a časově souvisí. Účetním obdobím pro účetní jednotky, se rozumí dvanáct měsíců nepřetržitě po sobě jdoucích, není-li stanoveno jinak. (Pilátová, 2017)

Tento zákon dále ukládá účetním jednotkám při vedení účetnictví povinnost dodržovat směrnou účtovou osnovu, jejichž konkrétní podobu pro jednotlivé typy účetních subjektů definují navazující vyhlášky. Účetní závěrka má být sestavena tak, aby podávala věrný a poctivý obraz o předmětu účetnictví. (Bokšová, 2010)

V současné době zákon obsahuje definici účelu účetní závěrky, kterým je poskytovat informace pro ekonomická rozhodování externích uživatelů. Jedná se o důležitý ukazatel pro účetní jednotky při volbě účetních metod a postupů. (Pilátová, 2017)

1.2 Regulace účetnictví pojišťoven podle vyhlášek a českých účetních standardů

Jak již bylo zmíněno výše, v návaznosti na Z563 vydalo Ministerstvo financí ČR prováděcí předpisy ve formě vyhlášek. Tyto vyhlášky jsou zpracovávány pro každé jednotlivé typy účetních jednotek s ohledem na jejich podnikatelskou činnost. Konkrétně pro pojišťovny, zajišťovny a Českou kancelář pojistitelů existuje vyhláška č. 502/2002 Sb. (dále V502). (Bokšová, 2010)

V502 v platném znění, stanoví označování a uspořádání položek účetní závěrky a konsolidované účetní závěrky včetně obsahového vymezení položek těchto závěrek, dále směrnou účtovou osnovu, účetní metody a jejich použití, metody konsolidace účetní závěrky a postup zahrnování účetních jednotek do konsolidačního celku pro účetní jednotky, které jsou pojišťovnami nebo zajišťovnami podle zvláštního právního předpisu. (Česko, 2002)

Pro zajištění vyšší míry srovnatelnosti účetních závěrek vydává Ministerstvo financí ČR České účetní standardy (dále ČÚS), které zmiňuje i Z563. Ty stanovují bližší popis účetních metod a postupů účtování. Stejně jako jsou oddělovány vyhlášky pro komerční pojišťovny

a zvláště pro zdravotní pojišťovny, existují i oddělené sady ČÚS pro tyto účetní jednotky. (Šteker, Otrusínová, 2016)

1.3 Vymezení pojmů v pojišťovnictví

Pojišťovnou může být tuzemská pojišťovna, pojišťovna z jiného členského státu nebo pojišťovna z třetího státu. Za tuzemskou pojišťovnu se považuje právnická osoba, která má sídlo na území České republiky a získala povolení k provozu od České národní banky. Pojišťovna z jiného členského státu je také právnická osoba, která sídlí na území jiného členského státu a v tomto státě jí byl udělen souhlas k provozování pojišťovací činnosti. V případě pojišťovny z třetího státu se bude jednat o právnickou osobu, jejíž sídlo se nachází na území třetího státu a v souladu s právy dané země je oprávněna k provozu pojišťovací činnosti. (Česko, 2009)

Za **pojišťovací činnost** se považují činnosti přímo vyplývající z činnosti pojišťoven, jako jsou úkony, které souvisejí se vznikem pojištění a jeho správou, dále likvidace pojistných událostí, investování, poskytování asistenčních služeb, uzavírání smluv, nebo činnosti, které směřují k předcházení vzniku škod a zmírnění jejich následků. Jedná se o činnost přebírání pojistných rizik na základě uzavření pojistné smlouvy a jejího plnění. (Česko, 2009)

Zajišťovnou mohou být tuzemské zajišťovny, zajišťovny z jiného členského státu, nebo zajišťovny z třetího státu. Všechny zmíněné druhy zajišťoven mají formu právnické osoby. Tuzemská zajišťovna, stejně jako pojišťovna má sídlo na území České republiky a povolení od České národní banky k provozování zajišťovací činnosti podle zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví. U zajišťoven z jiného členského a třetího státu platí stejné podmínky jako u pojišťoven s výjimkou, že se jedná o zajišťovací činnost. (Česko, 2009)

Přebírání pojistných rizik na základě uzavřených smluv spadají do **zajišťovací činnosti**. Zajišťovna se zavazuje poskytnout pojišťovně ve sjednaném rozsahu plnění v případě nahodilé události a pojistitel se zavazuje platit zajistiteli část pojistného, tzv. zajistné, z pojistných smluv uzavřených pojistitelem, určeným ve smlouvě. Zajišťovací činnosti vyplývají přímo z povolené zajišťovací činnosti. Tyto činnosti souvisejí se vznikem zajištění a jeho správou, s poskytováním statistického nebo pojistně matematického poradenství

v oblasti pojišťovnictví, investováním, analýzou a průzkumem pojistných rizik atd. (Česko, 2009)

Zajištění můžeme rozdělit na aktivní, pasivní, fakultativní a obligatorní. V prvním případě společnosti přijímají rizika předaná do zajištění. Účtuje se ve výši převzatého rizika jako o předepsaném pojistném. Naopak pasivní zajištění předává rizika do zajištění formou postoupení rizik. Účtuje o něm pojišťovna, která postupuje rizika ve výši, která odpovídá odevzdanému riziku do zajištění.

U fakultativního zajištění pro každé pojistné riziko nebo pojistnou smlouvu existuje zvláštní zajišťovací smlouva. Pojišťovna se sama rozhodne, zda nabídne riziko zajistiteli, a zajistitel, zda přijme či odmítne dané riziko. Obligatorní neboli smluvní zajištění je druhou formou zajištění, u kterého dochází k sepsání dlouhodobé rámcové smlouvy o zajištění všech obchodů stejného rizika mezi pojišťovnou a zajišťovnou. Vytváří zajišťovací ochranu pro celý pojistný kmen pojišťovny.

Zprostředkovateli na pojistném trhu mohou být pojišťovací agenti, pojišťovací a zajišťovací makléři či pojišťovací brokeři. **Pojišťovací nebo zajišťovací makléři** pracují na základě udělení zmocnění klienta, může se jednat i o pojišťovnu a hledají pro něj ideální pojistnou či zajišťovací ochranu. Jsou oprávněni inkasovat pojistné či zajištění. (Bokšová, 2010)

Do odvětví **životního pojištění** spadají pojištění pro případ smrti, pro případ dožití, důchodu, ale také pojištění úrazu nebo nemoci. Další skupinou v oblasti životního pojištění může být svatební, investiční či trvalé zdravotní pojištění. (Česko, 2009)

Odvětví **neživotního pojištění** zahrnuje úrazové pojištění, pojištění nemoci, škoda na pozemních motorových a nemotorových vozidlech a dalších dopravních prostředcích, jako drážní vozidla, letadla a plavidla. Dále škody na majetku a zavazadlech. (Česko, 2009)

2 Účetní závěrka

Tato kapitola se věnuje klíčovému dokumentu, kterým vrcholí účetní práce v účetní jednotce (dále jen ÚJ) za celé účetní období. Každá účetní závěrka musí poskytovat uživatelům, tj. státu, akcionářům a veřejnosti rozsáhlou škálu informací o majetkové, finanční a důchodové situaci ÚJ. Ty jsou povinny vést účetnictví tak, aby účetní závěrka podávala věrný a poctivý obraz o předmětu účetnictví a finanční situaci ÚJ. (Ryneš, 2018)

Účetní závěrku sestavují ÚJ na základě Z563. Jedná se o nedílný celek, který tvoří rozvahu neboli bilanci, výkaz zisku a ztráty, přílohy. Obchodní společnosti zahrnují ve své účetní závěrce i přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu. Dále musí obsahovat několik náležitostí, jako informace o ÚJ, rozvahový den, předmět podnikání, nebo okamžik sestavení účetní závěrky (Česko, 1991). Výkazy účetní závěrky jsou přímým zdrojem podávajícím informace o finanční výkonnosti ÚJ. (Kline, 2007)

Účetní závěrku lze dle okamžiku sestavení členit na řádnou (sestavěnou k poslednímu dni běžného účetního období), na mimořádnou - sestavenou v jiný den, než je poslední den běžného období a mezitímní, která je sestavena v jiný okamžik, než je konec rozvahového dne, při tomto typu se neuzavírají účetní knihy a inventarizace se provádí jen pro potřeby vyjádření ocenění.

Obecné ustanovení říká, že řádnou nebo mimořádnou účetní závěrku je nutno mít ověřenou auditorem, kterého ÚJ stanoví na základě zákona upravujícího činnost auditorů, pro ÚJ, kterým tuto povinnost stanoví zvláštní právní předpis, v případě, že jde o velké ÚJ s výjimkou vybraných ÚJ, které nejsou považovány za subjekty veřejného zájmu, střední a malé ÚJ, pokud jsou svěřeneckými fondy nebo akciovými společnostmi a k rozvahovému dni účetního období nebo účetního období bezprostředně předcházejícího splnily alespoň jednu z uvedených podmínek:

- aktiva v minimální výši 40 000 000 Kč,
- roční úhrn čistého obrátu 80 000 000 Kč,
- průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 50.

Ostatní malé ÚJ, pokud k rozvahovému dni účetního období a účetního období bezprostředně předcházejícího dosáhly alespoň dvou bodů uvedených výše, ověřují účetní závěrku auditorem. (Pilátová, 2017)

Podle Z563 jsou pojišťovny nebo zajišťovny podle zákona upravujícího činnost pojišťoven a zajišťoven považovány vždy za subjekt veřejného zájmu, a proto musí mít svoji účetní závěrku ověřenou auditorem. (Česko, 1991)

Rozvahovým dnem se rozumí den, kdy dochází k uzavírání účetních knih. Řádnou účetní závěrku sestavují ÚJ k poslednímu dni účetního období, v ostatních případech sestavují mimořádnou účetní závěrku. (Ryneš, 2018)

2.1 Účetní závěrka pojišťoven

Účetní závěrku pojišťoven, zajišťoven, exportních pojišťoven a České kanceláře pojistitelů dále rozpracovává V502. Rozsah účetní závěrky pojišťoven zahrnuje rozvahu neboli bilanci, výkaz zisku a ztráty, přílohu a přehled o změnách vlastního kapitálu.

Účetní závěrka se sestavuje v peněžních jednotkách české měny (Kč) a jednotlivé položky jsou uváděny v celých tisících Kč. Položky „Aktiva celkem“ a „Pasiva celkem“ v rozvaze se musí rovnat, stejně jako položka „Zisk nebo ztráta za účetní období“ uvedená ve výkazu zisku a ztráty se musí rovnat rozvahové položce „Zisk nebo ztráta běžného účetního období“. (Česko, 2002)

Účetní výkazy pojišťoven slouží primárně vedoucím pracovníkům při finančním řízení podniku, bankám, investorům, klientům a ČNB. Zdroj těchto informací se nachází právě v účetní závěrce, která popisuje důsledky hospodářských dějů v ÚJ za jedno účetní období.

Sestavení účetní závěrky subjektů poskytujících služby pojištění a zajištění je složitá činnost, která vyžaduje používání řady statistických metod. Klade se velký důraz na vytváření pojistně technických rezerv a jejich finanční umístění, protože období, ve kterém dochází k účetnímu sledování v účetních výkazech pojišťoven se nemusí shodovat s obdobím likvidace škod ani s obdobím úhrady pojistného.

Zvláštní význam nese i otázka solventnosti čili schopnosti dodržet závazky z pojišťovací/zajišťovací činnosti a otázka správného zařazení technických rezerv. Na základě těchto otázek sestavují pojišťovny vedle účetní závěrky výkaz solventnosti a dvakrát ročně přehled o finančním umístění prostředků technických rezerv. (Bokšová, 2010)

2.2 Rozvaha

Majetek v rozvaze pojišťoven na rozdíl od rozvahy podnikatelských subjektů je řazen podle účelu, jemuž slouží, a ne podle likvidity. Další odlišnost lze nalézt na straně pasiv v položkách technických rezerv korigovaných o podíl zajistitelů. Některé položky také nemusí v rozvaze jiných podnikatelských subjektů vůbec existovat. (Vávrová, 2014)

Základní struktura rozvahy komerčních pojišťoven je zobrazena v tabulce 1.

„V rozvaze se položky aktiv rozepisují do čtyř sloupců. Pro běžné období se uvádí hrubá výše, úpravy a čistá výše představují rozdíl hrubé výše a úprav. U minulého účetního období je uvedena pouze čistá výše. Pasiva jsou rozdělena na dva sloupce, tj. běžné a minulé účetní období.“ (Šteker, Otrusínová, 2016, s. 256).

Tabulka 1: Obecná struktura rozvahy komerčních pojišťoven

Aktiva	Pasiva
A. Pohledávky za upsaný základní kapitál B. Dlouhodobý nehmotný majetek C. Investice (finanční umístění) I. Pozemky a stavby II. Finanční umístění v podnikových uskupeních III. Jiné investice (finanční umístění) IV. Depozita při aktivním zajištění D. Investice životního pojištění, je-li nositelem investičního rizika pojistník E. Dlužníci I. Pohledávky z operací přímého pojištění II. Pohledávky z operací zajištění III. Ostatní pohledávky F. Ostatní aktiva I. Dlouhodobý hmotný majetek a zásoby II. Hotovost na účtech u finančních institucí a hotovost v pokladně III. Jiná aktiva G. Přejícné účty aktiv I. Naběhlé úroky a nájemné II. Odložené pořizovací náklady na pojistné smlouvy III. Ostatní přejícné účty aktiv	A. Vlastní kapitál I. Základní kapitál II. Emisní ážio III. Rezervní fond na nové ocenění IV. Ostatní kapitálové fondy V. Rezervní fond a ostatní fondy ze zisku VI. Nerozdělený zisk minulých účetních období, neuhrazená ztráta minulých účetních období VII. Zisk nebo ztráta běžného účetního období B. Podřízená pasiva C. Technické rezervy D. Technická rezerva u životního pojištění, je-li nositelem investičního rizika pojistník E. Rezervy na ostatní rizika a ztráty F. Depozita při pasivním zajištění G. Věřitelé I. Závazky z operací přímého pojištění II. Závazky z operací zajištění III. Výpůjčky zaručené dluhopisem IV. Závazky vůči finančním institucím V. Ostatní závazky VI. Garanční fond kanceláře H. Přejícné účty pasiv

Zdroj: (Česko, 2002)

Obecné uspořádání položek majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv pro ÚJ, které jsou pojišťovny, lze nalézt v příloze č. 1 k V502. Obecně by rozvaha měla obsahovat informace o rozdělení aktiv, likviditě, finanční struktuře či struktuře vlastních zdrojů. (Bokšová, 2010)

2.2.1 Obsahové vymezení některých položek rozvahy pojišťoven - aktiva

Tento pododdíl se zaměří na vybrané položky z rozvahy, konkrétně vymezená aktiva. Aktiva jsou obecně prostředky, které podnik vlastní, jako hotovost na bankovních účtech či v pokladně, inventář, stroje, budovy atd. Lze jimi myslet i jistá práva vybírat peněžní hodnoty od zákazníků (klientů). Tyto cenové hodnoty musí být měřitelné pro vyčíslení majetkové hodnoty a zaznamenávají se do rozvahy. (Ittelson, 2009)

Dlouhodobý nehmotný majetek obsahuje stejné položky jako v případě jiných podnikatelských subjektů a podrobněji jsou i vymezeny ve V502.

Investice nebo také finanční umístění nalezneme v bilanci, v aktivech v částech pod písmeny C a D, které obsahují nemovitosti, finanční umístění v podnikatelských seskupeních, jiná finanční umístění a depozita při aktivním zajištění, bez ohledu zdroje jejich financování. Finančním umístěním v podnikatelských seskupeních se rozumí vydané dluhové cenné papíry a půjčky osobám v podnikatelských seskupeních. Dále podíly s rozhodujícím a podstatným vlivem. Pod položkou jiná finanční umístění lze zařadit akcie a ostatní cenné papíry s proměnlivým výnosem, ostatní podíly, dluhové cenné papíry, finanční umístění v investičních sdruženích nebo depozita a ostatní půjčky. (Česko, 2002)

Přechodné účty aktiv obsahují položky časového rozlišení, odložené pořizovací náklady na pojistné smlouvy, naběhlé úroky a nájemné či ostatní přechodné účty aktiv, které nejsou uvedené v těchto předchozích dvou položkách. (Česko, 2002)

V rámci syntetických účtů existují dvě základní hlediska třídění majetku, a to podle účelu a podle funkce. V prvním případě se jedná o majetek, kterým pojišťovna ručí za závazky z pojišťovací a zajišťovací činnosti v neživotním nebo životním pojištění (investice), či na majetek, který slouží k provozu pojišťovny (F. Ostatní aktiva). V druhém případě se pouze dělí na dlouhodobý a krátkodobý majetek.

Třídění aktiv v rámci syntetických účtů nemusí být však pro pojišťovny dostatečné, a proto dále využívají i podrobnější členění v rámci analytické evidence. (Bokšová, 2010)

2.2.2 Obsahové vymezení některých položek rozvahy pojišťoven - pasiva

Vlastní zdroje krytí majetku pojišťoven a zajišťoven se tolik neliší od jiných podnikatelských subjektů. Položka v bilanci **vlastní kapitál** v sobě zahrnuje **základní kapitál**. Poté **emisní ážio** (rozdíl mezi emisním kursem a jmenovitou hodnotou akcie), **rezervní fond a nové ocenění**, **ostatní kapitálové fondy**, dále rezervní fond a ostatní fondy ze zisku. Nedílnou součástí vlastního kapitálu je i **nerozdělený zisk nebo ztráta minulých účetních období, ale také běžného účetního období**. (Česko, 2002)

Výše základního kapitálu pojišťovny nebo zajišťovny činí při provozování jejich činnosti 500 mil. Kč pouze v životním pojištění nebo zajištění. Stejnou částku je nutné vložit do základního kapitálu i v případě neživotního pojištění nebo zajištění. V případě, že pojišťovna a zajišťovna provozuje činnost jak v životním, tak neživotním pojištění či zajištění současně, činí výše základního kapitálu 1 mld. Kč. (Česko, 2009)

Také zde lze nalézt **technické rezervy**, které se dále člení například na rezervy na nezasloužené pojistné, na pojistná plnění, na splnění závazků z použité technické úrokové míry nebo rezerva pojistného na životní pojištění a další. (Česko, 2002)

„Komerční pojišťovny vytvářejí technické rezervy k plnění závazků z jimi provozované pojišťovací nebo zajišťovací činnosti, které jsou pravděpodobné nebo jisté, ale nejisté je jejich výše nebo okamžik, k němuž vzniknou. Tato povinnost se podle zákona o pojišťovnictví v platném znění vztahuje na veškerou provozovanou pojišťovací nebo zajišťovací činnost.“ (Vávrová, 2014, s. 132).

Technické rezervy jsou finanční prostředky, které se v komerčních pojišťovnách tvoří z přijatého pojistného a slouží k plnění závazků z provozované činnosti. Využívají se v případech, když pojišťovny nemohou využít na výplaty pojistných plnění v běžném období běžné příjmy. Technické rezervy v oblasti životního pojištění jsou vhodnými zdroji k dlouhodobému investování na finančních trzích a tvoří základ investičního portfolia komerčních pojišťoven. (Vávrová, 2014)

Položka podřízená pasiva obsahuje všechny závazky pojišťoven, bez ohledu na doložené nebo nedoložitelné cennými papíry, u kterých bylo dohodnuto smluvně, že v případě likvidace nebo konkursu budou proplaceny v posledním pořadí.

Souhrnná položka závazky pojišťovny obsahuje především závazky z přímého pojištění a zajištění, které vznikly pojišťovně okamžikem uznání výše plnění z pojistné události a na ostatní závazky z obchodně závazkových vztahů (zaměstnanci, stát nebo příspěvky České kanceláři pojistitelů). Stejně jako u aktiv se i zde nachází přechodné účty. (Bokšová, 2010)

2.3 Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty, jelikož rozvádí a blíže specifikuje položky již uvedené v rozvaze, tak se považuje za odvozený účetní výkaz. Podává přehled o tvorbě výsledku hospodaření v průběhu účetního období, bez ohledu na vznik skutečných peněžních příjmů či výdajů. Obecný přehled vzhledu výkazu zisku a ztráty (dále VZZ) pro pojišťovny lze opět nalézt v příloze V502. (Šteker, Otrusinová, 2016)

Nalezneme v něm náklady a výnosy v tom období, se kterým věcně a časově souvisí. V případě nákladů a výnosů z pojištění nebo zajištění platí absolutní zákaz jejich kompenzace, vzájemné vyrovnání. Účetnictví pojišťoven zároveň musí důkladně rozdělovat náklady a výnosy životního a neživotního pojištění a mezi technické a netechnické účty. Náklady se účtují v 5. účtové třídě, výnosy v 6. účtové třídě. Obecnou strukturu nákladů a výnosů ve VZZ pojišťoven ukazuje následující tabulka 2. VZZ pojišťoven dle V502 pak znázorňuje tabulka 3. (Bokšová, 2010)

Tabulka 2 : Obecná struktura nákladů a výnosů pojišťoven

Náklady pojišťovny	Výnosy pojišťovny
- na pojistná plnění	- z předepsaného pojistného
- pořizovací náklady na pojistné smlouvy	- z finančního umístění
- na správu portfolia finančního umístění	- ostatní
- na provoz pojišťovny	- mimořádné
- ostatní a mimořádné	

Zdroj: zpracování vlastní v souladu s (Bokšová, 2010)

Náklady na pojistná plnění představují prostředky vynaložené na plnění závazků pojišťovny, které vyplývají z uzavřených pojistných smluv. Zahrnují náklady na likvidaci pojistných událostí a nárok na výplatu pojistných plnění.

Výnosy z předepsaného pojistného jsou výnosy, které patří pojišťovně na základě uzavřených pojistných smluv. Musí být následně upraveny pomocí tvorby rezervy na nezasloužené pojistné o pohledávky předepsané v běžném období. Pro pojišťovnu však představují výnosy příštích období.

„Výkaz zisku a ztráty se sestavuje ve struktuře, která poskytuje informace o nákladech, výnosech a výsledku hospodaření vázanému k neživotnímu pojištění, životnímu pojištění a k ostatním činnostem pojišťovny“. (Bokšová, 2010, s. 104)

Tabulka 3 : Výkaz zisku a ztráty pojišťovny

Technický účet k neživotnímu pojištění
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zasloužené pojistné očištěné od zajištění 2. Převedené výnosy z investic z Netechnického účtu 3. Ostatní technické výnosy, očištěné od zajištění 4. Náklady na pojistná plnění, očištěné od zajištění 5. Změna stavu ostatních technických rezerv, očištěná o zajištění 6. Prémie a slevy očištěné od zajištění 7. Čistá výše provozních nákladů 8. Ostatní technické náklady, očištěné od zajištění 9. Změna stavu vyrovnávací rezervy 10. Výsledek technického účtu k neživotnímu pojištění
Technický účet k životnímu pojištění
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zasloužené pojistné očištěné od zajištění 2. Výnosy z investic 3. Přírůstky hodnoty investic 4. Ostatní technické výnosy, očištěné od zajištění 5. Náklady na pojistná plnění, očištěné od zajištění 6. Změna stavu ostatních technických rezerv, očištěná od zajištění 7. Bonusy a slevy, očištěné od zajištění 8. Čistá výše provozních nákladů 9. Náklady na investice 10. Úbytek hodnoty na investice 11. Ostatní technické náklady, očištěné od zajištění 12. Převod výnosů z investic na Netechnický účet 13. Výsledek Technického účtu k životnímu pojištění
Netechnický účet
<ol style="list-style-type: none"> 1. Výsledek Technického účtu k neživotnímu pojištění 2. Výsledek Technického účtu k životnímu pojištění 3. Výnosy z investic 4. Převedené výnosy investic z Technického účtu k životnímu pojištění 5. Náklady na investice 6. Převod výnosů z investic na Technický účet k neživotnímu pojištění 7. Ostatní výnosy 8. Ostatní náklady 9. Daň z příjmů z běžné činnosti 10. VH z běžné činnosti 11. Mimořádné náklady 12. Mimořádné výnosy 13. Mimořádný zisk nebo ztráta 14. Daň z příjmů z mimořádné činnosti 15. Ostatní daně a poplatky 16. VH za účetní období

Zdroj: zpracování vlastní v souladu s (Česko, 2002)

Technický účet k neživotnímu pojištění se používá u činností vymezených v tabulce 3, v části technický účet k neživotnímu pojištění a u odpovídajících druhů zajištění. Sledují se zde provedené operace týkající se neživotního pojištění. Obdobně tomu je u technického

účtu k životnímu pojištění. Netechnický účet se používá vždy současně s technickými účty k neživotnímu a životnímu pojištění. (Šteker, Otrusínová, 2016)

2.4 Přehled o změnách vlastního kapitálu

Tento účetní výkaz patří také mezi odvozené účetní výkazy a podává informace o uspořádání položek vlastního kapitálu, které vyjadřují jeho celkovou změnu za účetní období. V konečné fázi se zde promítají změny vyplývající z transakcí s vlastníky a změny vyplývající z ostatních operací. Transakce s vlastníky mohou obsahovat vklady do vlastního kapitálu nebo výběry formou podílů na zisku. Do ostatních operací lze zahrnout změny z přecenění některých finančních aktiv a závazků či přesuny mezi fondy tvořenými ze zisku.

Účetní předpisy požadují, aby ÚJ zveřejňovaly veškeré změny, které ovlivnily jednotlivé položky vlastního kapitálu. Výkaz o změnách vlastního kapitálu má vysvětlit rozdíl mezi počátečním a konečným stavem každé položky vlastního kapitálu. Od rozvahy a výkazu zisku a ztráty se odlišuje tím, že nemá předepsanou formu. (Šteker, Otrusínová, 2016)

Povinnost sestavovat tento účetní výkaz mají pojišťovny i zajišťovny z důvodu, že se jedná o subjekty, které podléhají auditu a jsou subjekty veřejného zájmu. (Česko, 1991)

Podle V502, výkaz o změnách vlastního kapitálu obsahuje zejména informace o uspořádání položek, které vyjadřují celkovou změnu vlastního kapitálu v probíhajícím účetním období podle oceňovacích zásad používaných v účetní závěrce, poté rozdíly ze změn účetních metod, účetní případy související se vztahy se společníky, výplatu dividend či dalších podílů na zisku. (Česko, 2002)

2.5 Příloha

Příloha k účetní závěrce všech ÚJ vysvětluje a doplňuje informace obsažené v rozvaze (bilanci) a výkazu zisku a ztráty. Obsahové vymezení jednotlivých položek těchto účetních výkazů pojišťoven podrobně popisuje V502.

Kromě podrobnějšího vymezení položek z účetních výkazů uvedených výše obsahuje příloha nejméně informace o

- způsobech oceňování,
- postupech odpisování,
- kursu použitém pro přepočet cizí měny na měnu českou,
- informace o ÚJ,
- pojištění,
- průměrném počtu zaměstnanců,
- celkové výši finančních závazků, které nejsou obsaženy v rozvaze,
- výši provizí v rámci přímého pojištění atd.

Pokud jde o neživotní pojištění, uvádí se předepsané hrubé pojistné, zasloužené pojistné v hrubé výši, náklady na pojistná plnění v hrubé výši, provozní výdaje v hrubé výši, výsledek ze zajištění, který zahrnuje příslušné položky rozvahy (bilance) a výkazu zisku a ztráty.

Pokud se jedná o životní pojištění, uvádí se informace o předepsaném hrubém pojistném v rozčlenění na přímé pojištění a aktivní (přijatá) zajištění, pokud tato zajištění dosahují 10 % a více předepsaného hrubého pojistného. (Česko, 2002)

3 Informační povinnost pojišťoven a zajišťoven

Subjekty poskytující služby pojištění a zajištění mají povinnost mít ověřenou řádnou i mimořádnou účetní závěrku auditorem. Především z důvodu, že se jedná o subjekty veřejného zájmu, jak je zmíněno výše. Účetní závěrku a výroční zprávu po ověření auditorem a jejím schválení příslušným orgánem musí poté do 30 dnů zveřejnit. Nejpozději pak do 12 měsíců od rozvahového dne zveřejněné účetní závěrky, bez ohledu na schválení účetních záznamů. (Pilátová, 2017)

Prvořadým úkolem auditorských společností pracujících s pojišťovnami je ověření auditu účetní závěrky. To znamená, že musí rozumět zákonnému finančnímu účetnictví. Rovněž se drží různých kroků a postupů regulačních orgánů České republiky zejména tedy ČNB. (Bestreview, 2019)

Výroční zpráva uceleně, vyváženě a komplexně informuje o vývoji výkonnosti a činnosti ÚJ či jejich stávajícímu hospodářskému postavení. Kromě nezbytných informací pro naplnění jejího účelu dále obsahuje nejméně finanční a nefinanční informace. Vzhledem k tomu, že subjekty poskytující služby pojištění a zajištění používají investiční nástroje, případně další obdobná aktiva a pasiva, musí uvést ve výroční zprávě také informace o cílech a metodách řízení rizik dané ÚJ, včetně politiky pro zajištění všech hlavních typů plánovaných transakcí, které používají zajišťovací deriváty. Dále informace o cenových, úvěrových a likvidních rizicích a rizicích související s koloběhem hotovosti.

Pojišťovna nebo zajišťovna je povinna uveřejnit nejpozději do 4 měsíců po skončení účetního období České národní bance svoji výroční zprávu a konsolidovanou výroční zprávu podle zákona upravujícího účetnictví, jejichž součástí je účetní závěrka ověřená auditorem, a uveřejňuje ji způsobem, umožňujícím dálkový přístup. Pokud valná hromada nebo členská schůze pojišťovny nebo valná hromada zajišťovny účetní závěrku nebo konsolidovanou účetní závěrku v uvedené lhůtě neschválí, zašle ji tato pojišťovna nebo zajišťovna ČNB spolu s důvody, pro které nebyla schválena, a způsobem řešení připomínek valné hromady nebo členské schůze, tyto údaje současně uveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup. Tím není narušena povinnost pojišťovny nebo zajišťovny zajistit schválení účetní závěrky nebo konsolidované účetní závěrky a schválenou účetní závěrku nebo konsolidovanou účetní závěrku uveřejnit. (Česko, 2009)

3.1 Česká národní banka jako dohledový orgán

ČNB je ústřední neboli centrální bankou České republiky, orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem a orgánem příslušným k řešení krize na finančních trzích. Byla zřízena Ústavou České republiky a svou činnost vyvíjí v souladu se zákonem č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů, a dalšími právními předpisy. Jedná se o právnickou osobu veřejného práva se sídlem v Praze. S vlastním majetkem, včetně devizových rezerv, hospodaří s odbornou péčí a do její činnosti lze zasahovat pouze na základě zákona. (ČNB, 2019)

ČNB uděluje povolení k provozování pojišťovací činnosti podle pojistných odvětví životních pojištění, podle pojistných odvětví neživotních pojištění nebo podle skupin neživotních pojištění uvedených v příloze č. 1 Z277. Povolení se vztahuje na provozování pojišťovací činnosti pro rizika spadající do těchto odvětví. ČNB také uděluje povolení k provozování zajišťovací činnosti pro neživotní zajištění, životní zajištění nebo pro oba typy zajišťovací činnosti. Česká národní banka může požadovaný rozsah činnosti omezit, jestliže není dostatečně prokázána schopnost žadatele finančně a provozně zabezpečit pojišťovací či zajišťovací činnost v rozsahu uvedeném v žádosti. (Česko, 2009)

Kvalitativní požadavky na informace, které ČNB vyžaduje od pojišťoven a zajišťoven, by měly odrážet povahu, rozsah a složitost činnosti pojišťovny nebo zajišťovny a zejména rizik vyplývajících z její činnosti. Dále musí být přístupné, úplné ve všech podstatných ohledech, srovnatelné, v průběhu času konzistentní, být relevantní, spolehlivé a srozumitelné. Pojišťovna a zajišťovna zavede vhodné systémy a struktury zajišťující průběžnou přiměřenost předkládaných informací včetně písemné koncepce schválené jejím statutárním orgánem. (Česko, 2009)

3.1.1 Dohledová činnost ČNB

Dohled v oblasti pojišťovnictví vykonává ČNB v zájmu pojistné ochrany všech pojistníků, pojištěných a oprávněných osob a také s ohledem na zachování finanční stability zajišťoven a pojišťoven. Postupuje v součinnosti s Evropským orgánem dohledu a dohledovými orgány jiných členských států.

Dohledu ČNB v pojišťovnictví podléhají pojišťovny a zajišťovny, které na území ČR provozují pojišťovací nebo zajišťovací činnost, v rozsahu stanoveném zákonem č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví. Předmětem dohledu jsou:

- soulad provozovaných činností s povolením či právem zakládat pobočky nebo svobodou dočasně poskytovat služby,
- hospodaření pojišťovny nebo zajišťovny z hlediska zabezpečení splnitelnosti jejích závazků,
- výše, způsob tvorby a použití technických rezerv, dodržování zásady o obezřetném investování aktiv, výpočet minimálního kapitálového požadavku a solventnostního požadavku, dále dostatečnost použitelného kapitálu pojišťovny nebo zajišťovny,
- plnění povinností uložených rozhodnutím ČNB,
- vedení účetnictví,
- řídicí a kontrolní systém,
- finanční a technické zdroje, které jsou určeny na zabezpečení asistenčních služeb,
- průběžné plnění požadavků na úplné anebo částečné interní modely, pokud pojišťovna nebo zajišťovna používá úplný nebo částečný interní model k výpočtu solventnostního kapitálového požadavku. (Česko, 2009)

4 Charakteristika vybraných subjektů

V následující části je bakalářská práce zaměřena na komparativní analýzu účetních závěrek vybraných subjektů. Z důvodu složitosti komparace komerční pojišťovny, zajišťovny a makléřské společnosti se bude věnovat pouze vybraným ukazatelům v účetní závěrce těchto subjektů. Zvolenou komerční pojišťovnou je Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group (dále KOOP). Zástupcem zajišťovny je VIG RE zajišťovna a.s. (dále VIGRE) a zástupcem makléřské společnosti poté RESPECT, a.s. (dále RESPECT).

Účetní závěrky všech těchto subjektů jsou porovnávány za rok 2017, z důvodu absence účetních závěrek za rok 2018, které doposud nebyly zveřejněny. Komerční pojišťovny prezentují svou účetní závěrku ve výroční zprávě stejně jako zajišťovny. Z tohoto důvodu bakalářská práce čerpá veškeré číselné údaje z výročních zpráv KOOP za rok 2017 a VIGRE za rok 2017 stejně jako u společnosti RESPECT.

4.1 Kooperativa pojišťovna, a.s. Vienna Insurance Group

Společnost Kooperativa pojišťovna, a.s. Vienna Insurance Group (dále KOOP) působí na českém trhu již 27 let. Za tuto dobu získala více než 2 mil. klientů a poskytuje zaměstnání téměř 4 000 zaměstnancům. Nabízí plný sortiment služeb a všechny standardní druhy pojištění pro občany, velké podniky i drobné podnikatele. Jedná se o stabilní českou firmu se zázemím skupiny Vienna Insurance Group (VIG), která nabízí pojistné produkty v Rakousku a ve střední Evropě.

KOOP poskytuje pojistné produkty v rámci životního a neživotního pojištění. U životního pojištění se jedná především o pojištění pro případ smrti, pro případ dožití a pro případ smrti nebo dožití. Dále svatební pojištění a pojištění prostředků na výživu dětí, pojištění důchodu, pojištění spojené s investičním fondem či pojištění úrazu nebo nemoci jako doplňkové pojištění předchozích druhů. Neživotní pojištění nabízí pojištění úrazu a nemoci, motorových vozidel – odpovědnosti, motorových vozidel – ostatní druhy. Poté pojištění proti požáru a jiným majetkovým škodám, letecké pojištění, námořní a dopravní pojištění,

pojištění odpovědnosti za škody, pojištění úvěru a záruky či pojištění jiných ztrát. (Kooperativa, 2019)

4.1.1 Investice a rezervy Kooperativa

Investice patří k významným položkám rozvahy komerčních pojišťoven. KOOP investuje za účelem zhodnocení svých stávajících finančních prostředků. Finančními prostředky se rozumí příjmy, které pojišťovna vybrala od svých pojištěnců (klientů) nebo zaměstnavatelů a státu ve formě pojistného.

Rozvaha KOOP obsahuje v oddílu pod písmenem C položku investice, která je rozdělena na investice do pozemků a staveb, dále investice v podnikatelských seskupeních a jiné investice. Do položky jiné investice spadají akcie a ostatní cenné papíry (dále CP) s proměnlivým výnosem, ostatní podíly, poté dluhové CP, ostatní zápůjčky a úvěry, depozita u finančních institucí a ostatní investice. Celková výše investic KOOP za rok 2017 činila hodnotu v čisté výši 55,4 mld. Kč. V roce 2016 činila 54,7 mld. Kč.

Položka technické rezervy v případě rozvahy KOOP na straně pasiv tvoří rezerva na nezasloužené pojistné, rezerva na životní pojištění, rezerva na pojistné plnění nevyřízených pojistných událostí, rezerva na bonusy a slevy, ostatní technické rezervy. Dále technické rezervy u životního pojištění, kde jsou nositelem investičního rizika pojistníci. Hodnota technických rezerv za rok 2016 byla celkem 44,4 mld. Kč, v roce 2017 44,3 mld. Kč. V rámci životního pojištění činily rezervy v roce 2016 4,2 mld. Kč a 4,8 mld. Kč v roce 2017. (KOOP, 2017)

Investice do pozemků a staveb jsou k okamžiku jejich pořízení účtovány v pořizovací ceně. Pozemky se zpravidla neodepisují, stavby se odepisují po dobu odhadované životnosti. Celková čistá výše hodnoty těchto investic činila 1,5 mld. Kč.

Investice v podnikatelských seskupeních (Podíly) se k okamžiku pořízení účtují také v pořizovací ceně. Jedná se o podíly v ovládaných osobách podniku, ve kterém má společnost rozhodující vliv a dále se zde uvádějí případy, kde je KOOP ovládající osobou. Hodnota těchto investic se od roku 2016, kdy činila 8,1 mld. Kč zvýšila v roce 2017 na částku 9,1 mld. Kč.

K rozvahovému dni jsou **akcie a ostatní CP s proměnlivým výnosem** přeceňovány na reálnou hodnotu. KOOP používá ve svých modelech určených ke zjištění reálné hodnoty CP pouze dostupné tržní údaje. Pokud dojde k denominaci v cizí měně, je jejich hodnota přepočtena na českou měnu aktuálním kurzem ČNB a kurzový rozdíl se stává součástí přecenění reálnou hodnotou. Hodnota těchto akcií a CP byla v roce 2016 5,6 mld. Kč, v roce 2017 došlo k poklesu na částku 5,4 mld. Kč.

Investice životního pojištění, je-li nositelem investičního rizika pojistník jsou účtovány odděleně od ostatních investic. K rozvahovému dni jsou přeceněny na reálnou hodnotu, která se účtuje výsledkově kvůli zachování věrného a poctivého obrazu předmětu účetnictví. V roce 2017 došlo k nárůstu těchto investic na částku 4,8 mld. Kč. (KOOP, 2017)

Rezerva na nezasloužené pojistné se vytvářela na základě jednotlivých dílčích smluv neživotního a životního pojištění, a to z části předepsaného pojistného, která se vztahovala k následujícím účetním obdobím. KOOP používá k odhadu rezervy metodu „pro rata temporis“. Hrubá výše těchto rezerv v roce 2017 činila 5,7 mld. Kč. Došlo k nárůstu oproti předchozímu roku o zhruba 0,3 mld. Kč.

Obdobně podle jednotlivých smluv k životnímu pojištění se vytváří **rezerva na životní pojištění**, která představuje hodnoty budoucích závazků vypočtené pojistně-matematickými metodami včetně již připsaných a přiznaných podílů na zisku a rezerv na náklady spojené s administrativou pojištění, po odpočtu hodnoty budoucího pojistného. KOOP účtuje na základě použití zillmerizační metody, díky které dochází k časovému rozlišení pořizovacích nákladů na pojistné smlouvy. Je dodržován princip opatrnosti a zohledněno riziko předčasného ukončení pojistné smlouvy. Celková hodnota v roce 2017 dosáhla výše 26,9 mld. Kč.

Rezerva na pojistná plnění nevyřízených pojistných událostí není přepočtena na současnou hodnotu a je určena ke krytí závazků plynoucích z pojistných událostí, vzniklých v běžném účetním období, hlášených, ale v tomto období stále nezlikvidovaných (RBNS) a vzniklých, ale v tomto období ještě nehlášených (IBNR). Částka RBNS se stanoví jako souhrn odhadů na jednotlivá pojistná plnění. Reálná hodnota IBNR se oproti tomu vypočítává s pomocí pojistně-matematických a statistických metod. KOOP využívá

trojúhelníkovou metodu tzv. Chain Ladder, která je založena na výši vyplacených pojistných událostí. Výše této rezervy se v roce 2017 zvýšila oproti roku 2016 na 14,8 mld. Kč.

Ostatní technické rezervy se využívají například na splnění závazků z použité technické úrokové míry, kterou KOOP stanovuje k datu účetní závěrky a její změny vykazuje ve výkazu zisku a ztráty. Dále rezervu na závazky České kanceláře pojistitelů nebo na kreditní riziko vůči ziskatelům. Ostatní technické rezervy v roce 2016 činily téměř 3 mld. Kč, avšak v roce 2017 došlo k nárůstu na 3,5 mld. Kč.

Rezerva u životního pojištění, kde jsou nositelem investičního rizika pojistníci, slouží ke krytí závazků pojišťovny vůči pojistníkům a pojištěným u těch odvětví životního pojištění, kdy na základě pojistné smlouvy pojistné riziko nesou pojistníci. V roce 2017 se výše těchto investic zvýšila o zhruba 600 mil. Kč na celkovou sumu 4,8 mld. Kč. (KOOP, 2017)

4.2 VIG RE zajišťovna, a.s.

Společností zvolenou jako zástupce zajišťovny je VIG RE zajišťovna, a.s. (dále VIGRE), která získala v roce 2008 od ČNB povolení k provozování zajišťovací činnosti a stala se tak první zajišťovnou licencovanou v České republice. Je oprávněna přebírat zajistná rizika ve všech odvětvích životního i neživotního pojištění, jakož i provozovat činnosti související se zajišťovací činností. (ČNB, 2008)

Stejně jako KOOP je členem Vienna Insurance Group. Usiluje o dlouhodobou stabilitu, silnou kapitalizaci a finanční flexibilitu. Dodržuje konzervativní investiční strategii a obezřetnou politiku upisování. Aktivní zajišťovací činnost v ČR společnost zahájila v roce 2009. Od této doby se soustředí na zajišťovací činnosti na trhu střední a východní Evropy, poskytuje služby zajištění majetku a úrazové, života a zdraví, a rovněž nabízí služby fakultativního zajištění. Předmět podnikání je blíže specifikován ve stanovách společnosti a zapsán také v obchodním rejstříku firem. Za účelem optimalizace provozních nákladů v rámci skupiny VIG zabezpečuje některé činnosti mimo výkonu hlavní zajišťovací činnosti formou tzv. outsourcingu u dalších společností skupiny VIG. (VIGRE, 2019)

Ačkoliv se jedná o zajišťovnu, která má sídlo na území ČR své účetní výkazy vede v cizí měně – EUR, proto bylo nutné částky přepočítat na českou měnu. Kurz české koruny k 31. 12. 2017 byl podle ČNB 25,540 Kč/EUR.

Co se týká finančního výsledku VIGRE v roce 2017, měla předepsaný výnos z pojistného 10,8 mld. Kč, oproti roku 2016 vzrostl o téměř 11 %. Zisk zajišťovny na rozdíl od roku 2016 poté vzrostl o 86,836 mld. Kč na částku 521 mld. Kč. VIGRE sestavuje také účetní výkaz cash flow. Účetní závěrka byla sestavena v souladu s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví (IFRS) a jejich standardy interpretací přijatých Evropskou unií (EU) v souladu s nařízením IAS (ES 1606/2002). (VIGRE, 2017)

Rozvaha zajišťovny VIGRE obsahuje finanční investice v celkové hodnotě 12 mld. Kč. V roce 2016 činily 11,3 mld. Kč. Tyto investice jsou dále rozčleněny na finanční aktiva držaná do splatnosti, finanční aktiva realizovatelná, úvěry a termínované vklady, v neposlední řadě depozita při aktivním zajištění. VIGRE také vykazuje investice do dceřiných společností. Na straně pasiv vykazovala za rok 2017 závazky ze zajištění v celkové hodnotě 13,8 mld. Kč. Závazky ze zajištění tvoří rezerva na nezasloužené pojistné, rezerva na pojistná plnění a rezerva zajištění životních pojištění.

4.2.1 Investice VIGRE

Investice pod rozvahovou položkou **finanční aktiva držaná do splatnosti** měly hodnotu v roce 2016 celkem 3,3 mld. Kč. V roce 2017 došlo k jejich poklesu na hodnotu 3 mld. Kč. Finanční aktiva držaná do splatnosti jsou aktivy s pevnými nebo určitelnými platbami a pevně danou splatností.

Realizovatelná finanční aktiva, nebo také finanční aktiva určené k prodeji se oproti roku 2016 zvýšila skoro o 2 mld. Kč, a v roce 2017 činila 6,37 mld Kč. Tyto finanční investice jsou nederivátová finanční aktiva, která jsou určena k prodeji, ale nejsou klasifikována jako úvěry a vklady splatné od pojistitelů a finanční investice držené do splatnosti.

Úvěry a termínované vklady v roce 2017 tvořily pouze 4,5 mil. Kč a opět zde došlo k poklesu. Jedná se především o vklady u finančních institucích nebo u společností třetích

stran v případech finančního zajištění. Úvěry a pohledávky jsou nederivátová finanční aktiva s pevně stanovenými platbami, které nejsou kótovány na aktivním trhu.

Depozita při aktivním zajištění za rok 2017 klesly o zhruba 973,5 mil. Kč oproti roku 2016 na částku 2,6 mld. Kč. Jde o vklady splatné od pojistitelů a tvoří pohledávky ve formě vkladů v hotovosti, které byly zadrženy za podmínek zajištění.

Investice jsou oceňovány pořizovací cenou, která se rovná reálné hodnotě. Pro následné ocenění finančních investic se používají dvě metody oceňování. Amortizovaná cena a reálná hodnota. Reálná hodnota finančních nástrojů vychází z jejich kótované tržní ceny na aktivním trhu k rozvahovému dni bez odpočtu za transakční náklady. Pokud kótovaná tržní cena není k dispozici nebo pokud trh s investicemi není aktivní, reálná hodnota nástroje se odhaduje metodou diskontovaných peněžních toků. Pokud se používají metody diskontovaných peněžních toků, odhadované budoucí peněžní toky vycházejí z odhadů vedení a z odhadů diskontní sazby, která je odvozena z tržních sazeb k datu účetní závěrky. (VIGRE, 2017)

4.2.2 Rezervy VIGRE

Rezerva na nezasloužené pojistné činila v roce 2017, kdy došlo k poklesu oproti předchozímu roku, 445,7 mil. Kč. V roce 2016 tvořila VIGRE tuto rezervu v hodnotě téměř 533,7 mil. Kč. Zahrnuje část hrubého předepsaného pojistného připadající na následující rozpočtový rok nebo následujících finančních let. Jsou vypočteny metodou „pro rata temporis” pro každou zajišťovací smlouvu zvlášť.

Rezerva na pojistná plnění představuje celkové odhadované konečné náklady na vypořádání všech pohledávek vyplývajících z událostí do konce rozpočtového roku a jsou zahrnuty v zajištěných smlouvách, ať vykazovaných či nikoliv, po odečtení částek, které již byly uhrazeny v souvislosti s těmito pohledávkami, včetně souvisejících výdajů na vypořádání pojistných událostí. Část rezervy je určena pro známé pohledávky (RBNS). Další část je pro vzniklé, ale nevykázané pojistné plnění (IBNR). Tato rezerva tvoří největší podíl. V roce 2016 byla její hodnota 9,4 mld. Kč, v roce 2017 se rapidně zvýšila na 10,97 mld. Kč.

Rezerva zajistného životních pojištění se skládá z rezerv na zajištění pohledávek předávajících společností v rámci životního zajištění. Stanovuje se pomocí pojistně-matematických metod na základě současné hodnoty budoucích plateb pojistitelů. Výpočet se dále řídí smlouvami o zajištění a zahrnuje předpoklady týkající se úmrtnosti, zdravotního postižení, lhůty splatnosti a garantovanou úrokovou sazbu. Stejně jako KOOP účtuje zajišťovna tuto rezervu pomocí metody zillmerizace. U rezervy zajistného na životní pojištění došlo stejně jako v případě prvním oproti roku 2016 k poklesu z částky 3,4 mld Kč, na hodnotu 2,4 mld. Kč. (VIGRE, 2017)

4.3 RESPECT, a.s.

Jedná se o česko-slovenskou pojišťovací makléřskou skupinu společností, které se zaměřují na pojištění podnikatelů a firem (B2B) od roku 1993. Poskytují svým stávajícím i novým klientům služby prostřednictvím stabilizovaného týmu. Jde o kvalifikované odborníky ze všech segmentů pojištění dostupných na našem pojistném trhu. Významnou součástí těchto služeb tvoří efektivní systém likvidace škod a kvalitní risk management. Vzhledem ke statutu pojišťovací makléř, jsou zcela nezávislí a vždy hájí zájmy svých klientů, řadí se na přední příčky českého a slovenského pojistného trhu v rámci makléřských firem.

Pro klienty nejdříve provedou rizikovou prohlídku. Poté přezkoumají současné pojištění klienta a nastaví optimální pojistný program. Provádí vlastní likvidační servis v případě pojistné události a poskytují komplexní poradenský či konzultační servis.

Nejen obor pojištění a zajištění má svá specifika a nároky, zaměřuje se proto na důkladné sestavení komplexního pojistného programu, který se přizpůsobí zvláštním nárokům z oblasti podnikání každého klienta společnosti. Sestavený pojistný program může v návaznosti na různorodost potřeb klienta, zahrnovat kromě běžného sjednávaného pojištění, jako pojištění majetku a pojištění odpovědnosti za škody i různé specializované produkty. Například pojištění ekologických škod, pojištění přepravy, pojištění pohledávek či pojištění staveb a další. (Respect, 2019)

V roce 2017 skupina RESPECT docílila nárůstu výnosů na celkovou výši 434 999 tis. Kč, což představovalo meziroční nárůst o 12,21 %. Celkové náklady za rok 2017 činily

324 603 tis. Kč. Čistý zisk dosáhl částky 110 393 tis. Kč. To vede k rozhodnutí investovat do tvorby nových produktů s využitím softwarové podpory a online aplikací. (RESPECT, 2017)

4.3.1 Finanční umístění RESPECT

Ačkoli RESPECT zajišťuje pojišťovací služby, stejně jako předchozí dva zkoumané subjekty, nesestavuje účetní výkazy podle V502, která je určena pro pojišťovny a zajišťovny. RESPECT je samostatným zprostředkovatelem podle zákona o distribuci pojištění a zajištění a své účetní výkazy sestavuje na základě V500, která je určena pro podnikatelské subjekty. Její účetní výkazy se tedy od podoby, kterou mají pojišťovny a zajišťovny liší, například v nich nenalezneme položku technických rezerv.

Dlouhodobý hmotný majetek je oceňován v pořizovacích cenách, které zahrnují cenu pořízení, náklady na dopravu, clo a další náklady s pořízením související. Tento majetek, jehož pořizovací cena byla nad 20 tis. Kč se odepisuje do nákladů po dobu ekonomické životnosti. Celková výše dlouhodobého hmotného majetku v roce 2017 činila, 30 043 tis. Kč. V roce předchozím 21 078 tis. Kč.

Finanční majetek, především dlouhodobý finanční majetek tvoří zejména majetkové účasti, realizovatelné CP a podíly ve fondu. Podíly a CP se oceňují pořizovacími cenami, které zahrnují cenu pořízení a přímé náklady s pořízením souvisejícím, např. provize a poplatky makléřům a burzám. U dluhových CP se účtuje o úrokovém výnosu ve věcné a časové souvislosti a takto rozlišený úrokový výnos je součástí ocenění příslušného CP. V roce 2017 činila celková výše dlouhodobého finančního majetku RESPECT 10 243 tis. Kč, v roce 2016 pouhých 6 112 tis. Kč. Největší podíl z této částky v roce 2017 činily podíly ovládaných osob. (RESPECT, 2017)

4.3.2 Rezervy RESPECT

Akciová společnost na rozdíl od pojišťoven a zajišťoven netvoří technické rezervy a technické rezervy u životního pojištění, je-li nositelem investičního rizika pojistník. RESPECT tvoří v rámci cizích zdrojů zákonné rezervy ve smyslu zákona o rezervách

a rezervy na ztráty a rizika v případech, kdy lze s vysokou mírou pravděpodobnosti stanovit titul, výši a termín plnění při dodržení věcné a časové souvislosti. Výše rezerv v roce 2016 činila 14 177 tis. Kč, v roce 2017 došlo k jejich snížení na hodnotu 12 165 tis. Kč. (RESPECT, 2017)

5 Komparativní technická analýza vybraných položek účetních závěrek u zvolených subjektů

Tato kapitola se zaměřuje na komparativní technickou finanční analýzu vybraných ukazatelů z účetních závěrek zvolených subjektů. Analýza je prováděna na základě výpočtů z vybraných ukazatelů. Konkrétně se zaměřuje na investice a technické rezervy, které patří mezi významné položky účetní závěrky subjektů poskytujících služby pojištění a zajištění. Právě investování peněžních prostředků, jejichž zdrojem krytí jsou technické rezervy, patří k významné ekonomické aktivitě těchto subjektů, které mají značný vliv na ekonomiku státu. V oblasti pojišťovnictví lze pro výpočty využít upravené poměrové ukazatele. Údaje, které byly využity pro tvorbu výpočtů a tabulek, jsou čerpány z výročních zpráv KOOP, VIGRE a RESPECT za období 2013 až 2017. Číselné hodnoty investic, technických rezerv a dalších vybraných ukazatelů z účetních závěrek, které byly použity pro výpočty poměrových ukazatelů je možné vidět v přílohách této bakalářské práce.

Vzhledem k době působnosti na českém trhu, počtu poboček na našem území, pověsti, členství ve skupině Vienna Insurance Group, lze předpokládat, že nejlépe si po finanční stránce povede pojišťovna KOOP. Společnost VIGRE je však jako zajišťovna pojišťovnou pro jiné pojišťovny, proto u ní existuje větší předpoklad lepší finanční situace. K potvrzení této teze pomůžou vybrané ukazatele rentability. Pro lepší porovnání finanční stránky vybraných subjektů došlo ke konstrukci vlastních poměrových ukazatelů. Společnost RESPECT, jak již bylo zmíněno, nesestavuje účetní výkazy podle V502 (sestavuje účetní výkazy podle V500) a z důvodu absence technických rezerv ve výkaznictví, nejsou výsledky tohoto subjektu porovnatelné a nebyly tedy zahrnuty ve výpočtech.

5.1 Ukazatele rentability

Označují se také jako ukazatele výnosnosti a patří mezi nejsledovanější ukazatele při hodnocení finanční výkonnosti podniků. Tyto ukazatele mají informovat o efektu, jakého bylo dosaženo vloženým kapitálem. Jejich cílem je vyhodnotit úspěšnost dosažení zisku společnosti při zohlednění vložených zdrojů. Rentabilitu celkového vloženého kapitálu znázorňuje vzorec (1) a rentabilitu vlastního kapitálu vzorec (2). (Vávrová, 2014)

$$ROA = \frac{\text{zisk}}{\text{celková aktiva}} \quad (1) \quad ROE = \frac{\text{zisk po zdanění}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (2)$$

Rentabilita celkového vloženého kapitálu ROA zobrazuje, jak byla zhodnocena celková aktiva bez ohledu struktury zdrojů jejich financování. Jedná se o měřítko celkové efektivity.

Ukazatel rentability vlastního kapitálu ROE je jedním z klíčových ukazatelů, kterému věnují pozornost především akcionáři a potenciální investoři. Vyjadřuje výnosnost kapitálu, který vložili vlastníci do podniku. Tento ukazatel pomáhá investorům zjistit, jestli je jejich kapitál reprodukován s náležitou intenzitou odpovídající riziku investice.

Vypočtené hodnoty těchto ukazatelů u vybraných subjektů znázorňují tabulky č. 4 a č. 5. Procentuelní výše hodnot je uváděna za roky 2013 až 2017, aby bylo možné sledovat změny. U pojišťovny KOOP a zajišťovny VIGRE se očekávají nižší hodnoty z důvodu vysoké hodnoty celkových aktiv.

Tabulka 4: Ukazatel rentability ROA

Název společnosti	2013	2014	2015	2016	2017
KOOP	5,0 %	3,8 %	4,0 %	2,6 %	2,7 %
VIGRE	1,9 %	2,6 %	2,8 %	2,9 %	2,6 %

Zdroj: zpracování vlastní podle výročních zpráv (KOOP, VIGRE, 2013 - 2017)

Z hodnot, které vyplývají z tabulky, je patrné, že u pojišťovny KOOP došlo během sledovaného období k poklesu celkové efektivity, a to z původního podílu 5 % na 2,7 %. U zajišťovny VIGRE nastalo značné zlepšení v rámci zhodnocení celkových aktiv, i když v posledním sledovaném roce došlo k mírnému poklesu. Ziskovost obou porovnávaných společností vzhledem k celkovým aktivům není vysoká, ale vzhledem k výši rozvahových položek se nejedná o zanedbatelné částky. Za zajímavost stojí sledovaný rok 2013, kdy rentabilita celkového vloženého kapitálu dosáhla 5 %. V tomto roce pojišťovna KOOP zhodnotila nejvíce svá aktiva a z dostupných aktiv tak vygenerovala největší zisk. Zajišťovna VIGRE v tomto roce měla nejnižší zhodnocení svých aktiv. Naopak v letech 2016 a 2017 oba porovnávané subjekty dosahovaly srovnatelných výsledků.

Tabulka 5: Ukazatel rentability ROE

Název společnosti	2013	2014	2015	2016	2017
KOOP	24,1 %	19,3 %	21,0 %	14,3 %	15,4 %
VIGRE	11,4 %	13,4 %	14,4 %	16,3 %	13,8 %

Zdroj: zpracování vlastní podle výročních zpráv (KOOP, VIGRE, 2013 - 2017)

Nejvíce se zhodnotil majetek akcionářům nebo vlastníkům v roce 2017 u pojišťovny KOOP i když opět došlo během sledovaného období k poklesu zhodnoceného majetku. Naopak u zajišťovny VIGRE lze v rámci sledovaného období vidět nárůst podílů, kromě roku 2017, kdy dochází opět k poklesu. Opět zajímavým rokem ve sledovaném období je rok 2013, kdy u pojišťovny KOOP dosahoval ukazatel rentability vlastního kapitálu 24,1 %. Tato hodnota byla zhruba o třetinu větší než v roce 2017 a o více jak polovinu větší, než u zajišťovny VIGRE v roce 2013. Podobně jako u ROA v letech 2016 a 2017 jsou výsledky ROE porovnávaných subjektů v těchto rocích srovnatelné.

5.2 Podíl investic na celkových aktivech

Tento poměrový ukazatel vyjadřuje, kolik pojišťovna nebo zajišťovna investovala celkem finančních prostředků vzhledem k jejich celkovým aktivům. Výsledky jsou uváděny v procentech a je důležité sledovat vývoj hodnot. Vzorec pro výpočet tohoto ukazatele (3) je znázorněn níže. (Vávrová, 2014)

$$\text{Podíl investic na celkových aktivech} = \frac{\text{investice}}{\text{celková aktiva}} \quad (3)$$

Tabulka č. 6 znázorňuje podíl investic na celkových aktivech pojišťovny KOOP a zajišťovny VIGRE.

Tabulka 6: Podíl investic na celkových aktivech vybraných subjektů

Název společnosti	2013	2014	2015	2016	2017
KOOP	82 %	80,5 %	82 %	78 %	78,5 %
VIGRE	65 %	64,5 %	61,5 %	61,5 %	58 %

Zdroj: zpracování vlastní podle výročních zpráv (KOOP, VIGRE, 2013 - 2017)

Jak je patrné z tabulky 6, největší část finančních investic z celkových aktiv tvořila v roce 2017 pojišťovna KOOP a to 78,5 % z celkové hodnoty aktiv. Avšak v roce 2013 byla tato hodnota téměř o 5 % vyšší. Z celkových aktiv tvořily investice 83 %. Během sledovaného období ale dochází k poklesu podílu investic na celkových aktivech jak u pojišťovny KOOP,

tak i u zajišťovny VIGRE. Oproti roku 2016 došlo v roce 2017 u první zmiňované společnosti k mírnému zvýšení vypočtené hodnoty. Naproti tomu zajišťovna VIGRE vzhledem ke svým celkovým aktivům má menší podíl investic a to 58 %. Došlo ke snížení této hodnoty oproti roku 2016.

5.3 Podíl investic na technických rezervách

Ukazatel stejně jako předchozí vyjadřuje podíl investic viz. vzorec (4), ale tentokrát na technických rezervách. Výsledky jsou opět uváděny v procentech. (Vávrová, 2014)

$$\text{Podíl investic na technických rezervách} = \frac{\text{investice}}{\text{technické rezervy}} \quad (4)$$

Výpočty těchto podílů je možné vidět v tabulce č. 7 Podíl investic na technických rezervách vybraných subjektů. Doporučená hodnota výsledných hodnot u tohoto ukazatele by měla být vyšší než 100 %.

Tabulka 7: Podíl investic na technických rezervách vybraných subjektů

Název společnosti	2013	2014	2015	2016	2017
KOOP	131 %	127 %	131,5 %	123 %	125 %
VIGRE	97 %	94 %	87,5 %	85 %	88 %

Zdroj: zpracování vlastní podle výročních zpráv (KOOP, VIGRE, 2013 - 2017)

Všeobecně by neměla hodnota investic být menší než hodnota technických rezerv, ale existují výjimky, kdy lze bilančně vyrovnat technické rezervy jinými druhy aktiv (Bokšová, 2010). Klesá však jistota, že zajišťovna dostojí svým závazkům. Podíl tohoto ukazatele u obou pozorovaných společností klesá, ale během sledovaného období u zajišťovny VIGRE nepřesáhla doporučenou hodnotu 100 % a více, kromě roku 2013, kdy hodnota technických rezerv téměř pokrývala hodnotu investic. Pojišťovna KOOP oproti zajišťovně VIGRE vytváří dostatek technických rezerv, které pokryjí hodnotu investic. Zajišťovna VIGRE kvůli zachování bilanční rovnosti, musí použít jiné zdroje krytí na straně pasiv.

5.4 Podíl investic na technických rezervách společně s vlastním kapitálem

Pro zjištění, jaká část vlastního kapitálu společně s technickými rezervami pokrývá investice, byl zkonstruován vlastní poměrový ukazatel (5). Výsledné hodnoty lze vyčíst z tabulky č. 8.

$$\text{Podíl I na TR + VK} = \frac{\text{investice}}{\text{technické rezervy} + \text{vlastní kapitál}} \quad (5)$$

Tabulka 8: Podíl investic na technických rezervách a vlastním kapitálu

Název společnosti	2013	2014	2015	2016	2017
KOOP	98 %	98 %	100 %	96 %	97 %
VIGRE	75 %	73 %	69 %	67 %	67 %

Zdroj: zpracování vlastní podle výročních zpráv (KOOP, VIGRE, 2013 - 2017)

Pokud se do jmenovatele k technickým rezervám přičte navíc vlastní kapitál, může se sledovat, jaký podíl investic kryjí technické rezervy společně s vlastním kapitálem společnosti. Ve sledovaném období se výsledné hodnoty u obou porovnávaných subjektů zmenšily. Pojišťovna KOOP by dokázala pokrýt téměř celou hodnotu investic technickými rezervami společně s vlastním kapitálem. Naproti tomu zajišťovna VIGRE, která nepokrývá hodnotu investic technickými rezervami, nedokáže pokrýt investice ani tak, pokud k technickým rezervám přičte celou hodnotu vlastního kapitálu. Navíc tato hodnota ve sledovaném období u zajišťovny VIGRE neustále klesá.

5.5 Podíl technických rezerv k vlastnímu kapitálu

Tento poměrový ukazatel napovídá o schopnosti pojišťovny nebo zajišťovny dostát svým závazkům, které vyplývají z pojistných smluv. Sděluje, jakou výši technických rezerv si pojišťovna nebo zajišťovna udržuje vzhledem k vlastnímu kapitálu. Výsledná hodnota by neměla přesáhnout 350 % a vypočítá se pomocí vzorce (6). (Vávrová, 2014). Hodnoty ukazatele znázorňuje tabulka č. 9.

$$\text{Podíl technických rezerv k VK} = \frac{\text{technické rezervy}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (6)$$

Tabulka 9: Podíl technických rezerv k vlastnímu kapitálu vybraných subjektů

Název společnosti	2013	2014	2015	2016	2017
KOOP	297 %	312 %	326 %	356 %	354 %
VIGRE	334 %	360 %	372 %	375 %	318 %

Zdroj: zpracování vlastní podle výročních zpráv (KOOP, VIGRE, 2013 - 2017)

Pojišťovny a zajišťovny by měly vytvářet technické rezervy maximálně ve výši 3,5 násobku vlastního kapitálu. Tuto hodnotu však pojišťovna KOOP v roce 2016 a 2017 překročila, stejně jako zajišťovna VIGRE v letech 2014 - 2016. Aby pojišťovna KOOP mohla dostát svým závazkům vyplývajících z pojistných smluv, musela v roce 2017 tvořit podíl 354 % technických rezerv vzhledem k vlastnímu kapitálu pojišťovny. U zajišťovny VIGRE došlo mezi rokem 2016 a 2017 k poklesu tohoto podílu z 375 % na 318 %. Ve sledovaném období docházelo u KOOP k zvýšení těchto hodnot, to znamená, že pojišťovna musela navýšit hodnotu technických rezerv, aby byla schopna plnit své závazky vyplývající z pojistných smluv.

5.6 Podíl technických rezerv k vlastnímu kapitálu společně s technickými rezervami

V případě podílu technických rezerv k vlastnímu kapitálu plus technické rezervy, byl zkonstruován druhý vlastní poměrový ukazatel, který znázorňuje vzorec (7). Vyjadřuje, kolik % tvoří technické rezervy ze zdrojů vhodných ke krytí investic. Výsledné hodnoty tohoto ukazatele jsou uvedeny v tabulce č. 10.

$$\text{Podíl TR k VK} + \text{TR} = \frac{\text{technické rezervy}}{\text{vlastní kapitál} + \text{technické rezervy}} \quad (7)$$

Tabulka 10: Podíl TR k vlastnímu kapitálu a technickým rezervám

Název společnosti	2013	2014	2015	2016	2017
KOOP	75 %	76 %	77 %	78 %	78 %
VIGRE	77 %	77 %	77 %	79 %	76 %

Zdroj: zpracování vlastní podle výročních zpráv (KOOP, VIGRE, 2013 - 2017)

Výsledné hodnoty procentuelní části technických rezerv, které si pojišťovna KOOP a zajišťovna VIGRE tvoří vzhledem k vlastnímu kapitálu společně s technickými rezervami, jsou ve sledovaném období u zkoumaných subjektů téměř stejné. Výsledný podíl tohoto ukazatele u obou společností je v průměru 77 %. Vhodné zdroje ke krytí investic

u pojišťovny KOOP a zajišťovny VIGRE tvoří tři čtvrtiny technické rezervy a zbývající jedna čtvrtina je pokryta vlastním kapitálem porovnávaných subjektů.

V případě ukazatelů rentability ROA a ROE, v posledním sledovaném roce 2017, jsou výsledné hodnoty obou zkoumaných subjektů téměř bez rozdílu. Navíc jsou tyto hodnoty v kladných číslech čili pojišťovna KOOP a zajišťovna VIGRE vykazují ziskovost. Tohoto zjištění by měli využít především investoři.

Vzhledem k investování finančních prostředků lze říci, že lépe si vede pojišťovna KOOP, která má větší podíl investic na celkových aktivech, jak je možné vidět v tabulce č. 6 a to nejen v roce 2017, ale i v celém sledovaném období. Výsledné podíly hodnoty investic na technických rezervách u pojišťovny KOOP splňují tvrzení, že jejich výsledná hodnota by měla být větší než 100 %, avšak u zajišťovny VIGRE technické rezervy nepokryjí investice, ty nejsou pokryty ani vlastním kapitálem, jak bylo zjištěno pomocí vytvořeného poměrového ukazatele ve vzorci (5).

V úvodu této kapitoly byly vysloveny teze, který z porovnávaných subjektů si vede lépe po finanční stránce. Tento závěr je i hlavním cílem bakalářské práce. Předpoklad lepších finančních výsledků vypočtených z poměrových ukazatelů a sestavených vlastních poměrových ukazatelů měla zajišťovna VIGRE, u které však bylo zjištěno, že netvoří dostatečné množství technických rezerv na pokrytí svých investic. Finanční umístění u této zajišťovny pak není ani zdaleka kryto technickými rezervami společně s vlastním kapitálem. V porovnání všech výsledných hodnot obou společností ve sledovaném období, lze označit pojišťovnu KOOP za ekonomicky více prosperující podnik.

Závěr

Bakalářská práce se věnovala tématu *Specifika účetní závěrky subjektů poskytujících služby pojištění a zajištění*. Účetní závěrka je souhrným a klíčovým dokumentem, který musí dané subjekty sestavovat. Jedná se o nedílný celek, který tvoří důležité účetní výkazy. Výkazy pojišťoven a zajišťoven se však sestavují dosti rozdílně oproti podnikatelským subjektům. Zkoumaná makléřská společnost RESPECT, a.s., ačkoliv zajišťuje pojišťovací služby účtuje podle V500, určené pro podnikatele. Pojišťovny a zajišťovny nevykazují v rámci české legislativy přehled o peněžních tocích, protože rozvaha, výkaz zisku a ztráty, přehled o změně vlastního kapitálu již tyto údaje obsahují.

Cílem bakalářské práce bylo zhodnotit finanční prosperitu zvolených subjektů poskytujících služby pojištění a zajištění pomocí komparativní technické analýzy vybraných položek z účetních závěrek zvolených subjektů.

Aby došlo k dosažení tohoto cíle, teoretická část se zaměřila na rešerši odborné literatury z témat pojištění, zajištění nebo účetní závěrky subjektů působících v tomto odvětví, aby podala veškeré důležité informace pro porozumnění daného tématu. Pomocí dílčího cíle, kde došlo k charakteristice účetní závěrky včetně jejího obsahu, dále účetních výkazů včetně popisu jich samotných a vybraných položek u subjektů poskytujících služby pojištění a zajištění byla poté v praktické části provedena komparativní technická analýza, která určila ekonomicky silnější zkoumaný subjekt.

Analýza byla provedena na základě výpočtů z vybraných ukazatelů. Konkrétně se zaměřila na investice a technické rezervy, které patří mezi významné položky účetní závěrky subjektů poskytujících služby pojištění a zajištění. Pro některé výpočty byly sestaveny upravené poměrové ukazatele. Do analýzy se zahrnuly pouze výsledky poměrových ukazatelů pojišťovny Kooperativa, a.s. Vienna Insurance Group a výsledky poměrových ukazatelů VIG RE, zajišťovna a.s. Z důvodu, že makléřská společnost RESPECT, a.s., ačkoliv poskytuje služby pojištění a zajištění, nesestavuje své účetní výkazy obsažené v účetní závěrce podle V502, která je určena pro subjekty poskytující služby pojištění a zajištění, ale účetní výkazy sestavuje jako podnikatelé podle V500.

U společnosti VIG RE, zajišťovna a.s., která je zajišťovnou se očekávala lepší finanční prosperita. Například z důvodů, že jde o pojišťovnu pro ostatní pojišťovny na pojistném trhu nebo počtu sídel ve světě. Výsledky komparativní technické analýzy vybraných položek z účetních závěrek však toto tvrzení vyvrátily. Navíc zajišťovna, která má sídlo na území našeho státu, tudíž by měla vést své výkaznictví v české měně - Kč, uvádí číselné hodnoty položek rozvahy v cizí měně - EUR.

Seznam citované literatury

- BESTREVIEW. 2019. *Top Audit and Actuarial Firms* [online] Bests review [cit. 2019-02-20] Dostupné z: <https://search.proquest.com/docview>
- BOKŠOVÁ, Jiřina. 2010. *Účetnictví komerčních pojišťoven-specifika v ČR*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7357-521-2.
- ČESKO. Zákon č. 563 ze dne 12. prosince 1991 o účetnictví. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1991, částka 107, s. 2802. ISSN 978-80-7488-016-2 Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-563>
- ČESKO. Vyhláška č. 502 ze dne 6. listopadu 2002, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou pojišťovnami. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2002, částka 174, s. 9755. Dostupné také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu>
- ČESKO. Zákon č. 277 ze dne 22. července 2009 o pojišťovnictví. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2009, částka 85, s. 3918. ISSN 1211-1244. Dostupné také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu>
- ČNB. 2008. *VIG RE zajišťovna, a.s. první zajišťovnou licencovanou v ČR* [online]. [cit. 2019-02-25]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/cs/verejnost/pro_media
- ČNB. 2018. *Zákon č. 170/2018 Sb., o distribuci pojištění a zajištění* [online]. [cit. 2018-11-20]. Dostupné z: <http://www.cnb.cz/cs/index.html>
- ČNB. 2019. *O ČNB*. [online]. [cit. 2019-02-25]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/>
- ITTELSOHN, Thomas R. 2009. *Financial statements: a step-by-step guide to understanding and creating financial reports*. 2nd ed. Franklin Lakes, New Jersey: Career Press. ISBN 978-1-601-63023-0.
- KLING, Brian. 2007. *How to read and understand financial statements when you don't know what you are looking at*. Ocala, Fla.: Atlantic Pub. ISBN 1-60138-012-7.
- KOOP. 2019. *O pojišťovně Kooperativa* [online]. Praha [cit. 2019-02-27]. Dostupné z: <https://www.koop.cz/pojistovna-kooperativa/o-pojistovne-kooperativa>

- KOOP. 2013 - 2017. *Výroční zpráva Kooperativa pojišťovna a.s.* [online]. Kooperativa [cit. 2019-03-01]. Dostupné z: <https://www.koop.cz/pojistovna-kooperativa/o-pojistovne-kooperativa/vyrocní-zpravy>
- NEWSTEXT. 2015. CompaniesandMarkets.com: Czech Republic Insurance Market: New insights: Insurance in the Czech Republic. [online] Chatham, US: Newstex. [cit. 2019-02-25] Dostupné z: <https://search.proquest.com/docview/1667397971>
- PILÁTOVÁ, Jana. 2017. *Zákon o účetnictví 2017: s komentářem*. 2. vyd. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-271-0430-7.
- RESPECT. 2019. *O nás* [online]. Praha [cit. 2019-03-05]. Dostupné z: <https://www.respect.cz/cs/o-nas>
- RESPECT. 2013 - 2017. *Výroční zpráva* [online]. RESPECT, a.s. [cit. 2019-03-05]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=558443>
- RYNEŠ, Petr. 2018. *Podvojně účetnictví a účetní závěrka*. Praha: ANAG. ISBN 978-80-7554-116-1.
- ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ. 2016. *Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví*. 2. vyd. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-271-0048-4.
- VÁVROVÁ, Eva. 2014. *Finanční řízení komerčních pojišťoven*. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-247-4662-3.
- VIGRE. 2019. *About* [online]. Praha [cit. 2019-03-01]. Dostupné z: <http://www.vig-re.com/about>
- VIGRE. 2013 - 2017. *Výroční zpráva VIG RE zajišťovna a.s.* [online]. VIG RE [cit. 2019-03-01]. Dostupné z: <http://www.vig-re.com/publications>

Seznam příloh

Příloha A	Vybrané položky rozvahy KOOP za rok 2017.....	51 - 52
Příloha B	Rozvaha VIGRE za rok 2017	53
Příloha C	Rozvaha RESPECT za rok 2017	54 - 56
Příloha D	Vybrané položky rozvahy KOOP a VIGRE 2013 - 2016.....	57

Příloha A - Vybrané položky rozvahy KOOP za rok 2017

ROZVAHA K 31. PROSINCI 2017 – AKTIVA

(V tisících Kč)

Legenda	2017 Hrubá výše	2017 Úprava	2017 Čistá výše	2016 Čistá výše
I. AKTIVA				
A. Pohledávky za upsaný základní kapitál				
B. Dlouhodobý nehmotný majetek, z toho:	1 275 334	1 101 465	173 869	120 233
b) goodwill	0	0	0	0
C. Investice	56 393 722	1 013 545	55 380 177	54 692 250
I. Pozemky a stavby, z toho:	2 519 015	1 013 545	1 505 470	1 546 155
1. Pozemky	248 169		248 169	249 652
2. Stavby	2 270 846	1 013 545	1 257 301	1 296 503
a) provozní investice	2 185 083	1 002 867	1 182 216	1 219 537
II. Investice v podnikatelských skupeních	9 128 449	0	9 128 449	8 107 866
1. Podíly v ovládaných osobách	8 279 755		8 279 755	7 835 605
2. Dluhové cenné papíry vydané ovládanými osobami a zápůjčky a úvěry těmto osobám	774 432		774 432	197 999
3. Podíly s podstatným vlivem	74 262		74 262	74 262
4. Dluhové cenné papíry vydané osobami, ve kterých má účetní jednotka podstatný vliv, a zápůjčky a úvěry těmto osobám			0	0
III. Jiné investice	44 746 258	0	44 746 258	45 038 229
1. Akcie a ostatní cenné papíry s proměnlivým výnosem, ostatní podíly	5 357 592		5 357 592	5 563 739
2. Dluhové cenné papíry, v tom:	38 418 936		38 418 936	39 415 341
a) cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů	2 231 583		2 231 583	2 398 284
b) cenné papíry dřížené do splatnosti	36 187 353		36 187 353	37 017 056
3. Investice v investičních sdruženích			0	0
5. Ostatní zápůjčky a úvěry	4 200		4 200	7 200
6. Depozita u finančních institucí	900 000		900 000	0
7. Ostatní investice	65 530		65 530	51 949
IV. Depozita při aktivním zajištění			0	0
D. Investice životního pojištění, je-li no sítělem investičního rizika pojistník	4 810 204		4 810 204	4 220 201
E. Dlužníci	2 221 103	434 088	1 787 015	1 638 171
I. Pohledávky z operací přímého pojištění	1 883 837	430 906	1 452 931	1 300 617
1. Pojistníci	1 870 031	426 134	1 443 897	1 289 578
2. Pojišťovací zprostředkovatelé	13 806	4 772	9 034	11 039
II. Pohledávky z operací zajištění	5 905	0	5 905	29 950
III. Ostatní pohledávky	331 361	3 182	328 179	307 604

Obr. A1: Rozvaha KOOP 2017 - aktiva

Zdroj: KOOP, 2017

ROZVAHA K 31. PROSINCI 2017 – PASIVA

(V tisících Kč)

Legenda		2017		2016
II. PASIVA				
A. Vlastní kapitál		12 523 997		12 479 062
I. Základní kapitál, z toho:		3 000 000		3 000 000
a) změny základního kapitálu				
II. Emisní úžio		37 875		37 875
III. Rezervní fond na nové ocenění				
IV. Ostatní kapitálové fondy		792 404		792 404
V. Rezervní fond a ostatní fondy ze zisku		14 471		22 095
VI. Nerozdělený zisk minulých účetních období nebo neuhrazená ztráta minulých účetních období		6 746 421		6 836 969
VII. Zisk nebo ztráta běžného účetního období		1 932 826		1 789 719
B. Podřízená pasiva		557 001		556 982
C. Technické rezervy		44 338 070		44 411 953
1. Rezerva na nezasloužené pojistné		0		0
a) hrubá výše	5 669 769		5 427 818	
b) hodnota zajištění (-)	1 059 227	4 610 542	973 338	4 454 480
2. Rezerva na životní pojištění				
a) hrubá výše	26 933 189		27 505 894	
b) hodnota zajištění (-)	26 933 189		27 505 894	
3. Rezerva na pojistná plnění nevýřizených poj. událostí		0		0
a) hrubá výše	14 825 404	0	15 087 977	
b) hodnota zajištění (-)	5 938 560	8 886 844	6 196 707	8 891 270
4. Rezerva na bonusy a slevy				
a) hrubá výše	495 394		576 416	
b) hodnota zajištění (-)	53 540	441 854	8 806	567 610
6. Ostatní technické rezervy				
a) hrubá výše	3 465 641		2 992 699	
b) hodnota zajištění (-)		3 465 641		2 992 699
D. Technické rezervy u životního pojištění, kde jsou no sítelem investičního rizika pojistníci		4 810 204		4 220 201
a) hrubá výše	4 810 204		4 220 201	
b) hodnota zajištění (-)				
E. Rezervy		88 520		85 009
1. Rezerva na penzijní a podobné závazky		85 538		81 044
2. Rezerva na daně		0		0
3. Ostatní rezervy		2 982		3 965
F. Depozita při pasivním zajištění		3 762 091		3 826 133

Obr. A2: Rozvaha KOOP 2017 - pasiva

Zdroj: KOOP, 2017

Příloha B - Rozvaha VIGRE za rok 2017

Nekonsolidovaná rozvaha k 31. prosinci 2017		
AKTIVA	poznámka	31.12.2017
V tisících EUR		
Nehmotný majetek		2 111
Pozemky, budovy a zařízení		442
Majetkové účasti v dceřiných a přidružených společnostech		6 758
Finanční investice		473 054
Finanční aktiva držena do splatnosti		120 320
Finanční aktiva realizovatelná		249 605
Úvěry a termínované vklady		177
Depozita při aktivním zajištění		102 952
Pohledávky		78 782
Odložená daňová pohledávka		172
Postoupený podíl na závazcích ze zajištění		244 085
Daňové pohledávky		1 691
Ostatní aktiva		259
Odložené pořizovací náklady		5 370
Peníze a peněžní ekvivalenty		9 812
AKTIVA celkem		822 536
PASIVA		
Vlastní kapitál		
Základní kapitál		126 850
Ostatní složky vlastního kapitálu		5 370
Výsledek hospodaření minulých let		37 394
VLASTNÍ KAPITÁL CELKEM		169 614
Závazky ze zajištění		539 018
Rezerva na nezasloužené pojistné		17 451
Rezerva na pojistná plnění		428 453
Rezerva zajištěného životního pojištění		92 114
Závazky		112 379
Ostatní závazky		1 525
ZÁVAZKY celkem		652 922
PASIVA celkem		822 536

Obr. B1: Rozvaha VIGRE 2017

Zdroj: VIGRE, 2017

Příloha C - Rozvaha RESPECT za rok 2017

Místní závazný výčet informací podle vyhlášky č. 500/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů	ROZVAHA v plném rozsahu	Jméno a příjmení, obchodní firma nebo jiný název účetní jednotky RESPECT, a.s.
	ke dni 31.12.2017 (v celých tisících Kč)	

Rok	Měsíc	IČO
2017	12	25146351

Označení a	AKTIVA b	Číslo řádku c	Běžné účetní období			Minulé úč. období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
	AKTIVA CELKEM (ř. 02 + 03 + 37 + 74) = ř. 78	001	331 913	-57 728	274 185	292 862
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	002	0	0	0	0
B.	Dlouhodobý majetek (ř. 04 + 14 + 27)	003	102 194	-57 728	44 466	29 726
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek (ř. 05 + 06 + 09 + 10 + 11)	004	16 994	-12 814	4 180	2 536
B. I. 1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	005	0	0	0	0
	2. Ocenitelná práva (ř. 07 + 08)	006	15 885	-12 398	3 486	1 152
	2. 1. Software	007	15 885	-12 398	3 486	1 152
	2. Ostatní ocenitelná práva	008	0	0	0	0
	3. Goodwill	009	0	0	0	0
	4. Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	010	1 110	-416	694	805
	5. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek a nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek (ř. 12 + 13)	011	0	0	0	579
	5. 1. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	012	0	0	0	0
	5. 2. Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	013	0	0	0	579
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek (ř. 15 + 18 + 19 + 20 + 24)	014	72 337	-42 294	30 043	21 078
B. II. 1.	Pozemky a stavby (ř. 16 + 17)	015	4 067	-201	3 866	3 863
	1. 1. Pozemky	016	0	0	0	0
	2. Stavby	017	4 067	-201	3 866	3 863
	2. Hmotné movité věci a jejich soubory	018	57 866	-42 093	15 773	16 171

Obr. C1: Rozvaha RESPECT 2017 - aktiva 1

Zdroj: RESPECT, 2017

2.	Ostatní ocenitelná práva	008	0	0	0	0
3.	Goodwill	009	0	0	0	0
4.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	010	1 110	-416	694	805
5.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek a nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek (ř. 12 + 13)	011	0	0	0	579
5. 1.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	012	0	0	0	0
2.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	013	0	0	0	579
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek (ř. 15 + 18 + 19 + 20 + 24)	014	72 337	-42 294	30 043	21 078
B. II. 1.	Pozemky a stavby (ř. 16 + 17)	015	4 067	-201	3 866	3 863
1. 1.	Pozemky	016	0	0	0	0
2.	Stavby	017	4 067	-201	3 866	3 863
2.	Hmotné movité věci a jejich soubory	018	57 866	-42 093	15 773	16 171
3.	Oceňovací rozdíly k nabytému majetku	019	0	0	0	0
4.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek (ř. 21 + 22 + 23)	020	321	0	321	321
4. 1.	Pěstičské celky trvalých porostů	021	0	0	0	0
2.	Dospělá zvířata a jejich skupiny	022	0	0	0	0
3.	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	023	321	0	321	321
5.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený dlouhodobý hmotný majetek (ř. 25 + 26)	024	10 083	0	10 083	723
5. 1.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	025	0	0	0	0
2.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	026	10 083	0	10 083	723
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek (ř. 28 až 34)	027	12 863	-2 620	10 243	6 112
B. III. 1.	Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba	028	7 592	-2 620	4 972	1 587
2.	Zápůjčky a úvěry - ovládaná nebo ovládající osoba	029	0	0	0	0
3.	Podíly - podstatný vliv	030	2 877	0	2 877	2 976
4.	Zápůjčky a úvěry - podstatný vliv	031	0	0	0	0
5.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	032	2 394	0	2 394	1 549
6.	Zápůjčky a úvěry - ostatní	033	0	0	0	0
7.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek (ř. 35 + 36)	034	0	0	0	0
7. 1.	Jiný dlouhodobý finanční majetek	035	0	0	0	0
2.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	036	0	0	0	0

Obr. C2: Rozvaha RESPECT 2017 - aktiva 2

Zdroj: RESPECT, 2017

Označení	PASIVA	Číslo řádku	Stav v běžném účetním období	Stav v minulém účetním období	
a	b	c	5	6	
	PASIVA CELKEM	(ř. 79 + 101 + 141) = ř. 001	078	274 185	202 862
A.	Vlastní kapitál	(ř. 80 + 84 + 82 + 95 + 99 + 100)	079	175 494	110 354
A. I.	Základní kapitál	(ř. 81 až 83)	080	10 000	10 000
A. I. 1.	Základní kapitál		081	10 000	10 000
	2. Vlastní podíly (-)		082	0	0
	3. Změny základního kapitálu		083	0	0
A. II.	Ážio a kapitálové fondy	(ř. 85 + 86)	084	178	-569
A. II. 1.	Ážio		085	0	0
	2. Kapitálové fondy	(ř. 87 až 91)	086	178	-569
	2. 1. Ostatní kapitálové fondy		087	2 918	2 918
	2. Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků (+/-)		088	-2 740	-3 487
	3. Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních korporací (+/-)		089	0	0
	4. Rozdíly z přeměn obchodních korporací (+/-)		090	0	0
	5. Rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací (+/-)		091	0	0
A. III.	Fondy ze zisku	(ř. 93 + 94)	092	0	0
A. III. 1.	Ostatní rezervní fondy		093	0	0
	2. Statutární a ostatní fondy		094	0	0
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let (+/-)	(ř. 96 až 98)	095	54 923	8 601
A. IV. 1.	Nerozdělený zisk minulých let		096	54 923	8 601
	2. Neuhrazená ztráta minulých let (-)		097	0	0
	3. Jiný výsledek hospodaření minulých let (+/-)		098	0	0
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (ř. 01 - 80 - 84 - 92 - 95 - 100 - 101 - 141) = ř. 55 výkazu zisku a ztráty v plném rozsahu		099	110 393	92 322
A. VI.	Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku		100	0	0
B + C	CIZÍ ZDROJE	(ř. 102 + 107)	101	91 933	85 457
B.	Rezervy	(ř. 103 až 106)	102	12 165	14 177
B. 1.	Rezerva na důchody a podobné závazky		103	0	0
	2. Rezerva na daň z příjmů		104	0	0
	3. Rezervy podle zvláštních právních předpisů		105	0	0
	4. Ostatní rezervy		106	12 165	14 177
C.	Závazky	(ř. 108 + 123)	107	79 768	71 280
C. I.	Dlouhodobé závazky	(ř. 108 + (112 až 119))	108	0	0
C. I. 1.	Vydané dluhopisy	(ř. 110 + 111)	109	0	0

Obr. C3: Rozvaha RESPECT 2017 - pasiva

Zdroj: RESPECT, 2017

Příloha D - Vybrané položky rozvahy KOOP a VIGRE 2013 - 2016

Tabulka D1: Vybrané položky rozvahy KOOP

KOOP				
Název položky	2013	2014	2015	2016
Investice	55 769 028	55 899 720	57 456 004	54 692 250
Celková aktiva	67 953 060	69 386 369	69 954 821	70 035 198
Technické rezervy	42 572 163	43 104 166	43 686 843	44 411 953
Vlastní kapitál	14 301 960	13 795 286	13 390 158	12 479 062

Částky uváděny v tis. Kč

Zdroj: zpracování vlastní podle výročních zpráv (KOOP, 2013 - 2016)

Tabulka D2: Vybrané položky rozvahy VIGRE

VIGRE				
Název položky	2013	2014	2015	2016
Investice	401 567	425 211	438 557	443 022
Celková aktiva	615 089	657 772	708 677	731 005
Technické rezervy	413 786	451 671	501 225	521 138
Vlastní kapitál	124 051	133 653	134 785	138 795

Částky uváděny v tis. EUR

Zdroj: zpracování vlastní podle výročních zpráv (VIGRE, 2013 - 2016)